

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. Sörgőncsima Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évenként 1060, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Többi: :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 banl felár.) Hirdetések tartja szerint, ::

XLVI. évfolyam, 148. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szombat, 1931. július hó 4

Meglepő nyilatkozat

A román nemzeti bank nyilatkozatot tett közre, melyben erélyesen lép fel a hiteléletben szükséges bizalom bünös megingatói ellen. Széles körben keltett feltűnést a Banca Nationalának ez a lépése, mert ránk, erdélyiekre meglepetésszerűleg hatott, hogy „a közrend megzavarói tervszerű izgatást folytatnak a bankbetétesek között.” A hivatalos kommunikének minden tekintetben igaza van, amikor energikus szavakkal megállapítja, hogy semmi ok nem fog fenn a bankok iránti bizalom megingására.

Ma a belügyi kormányzat részéről is lépések történtek és figyelmeztették a sajtót annak a veszedelmére, amelyet az ilyen kósza hírek kolportálása maga után von. Lehetnek sajtóorgánumok Romániában, melyekkel szemben talán szükséges volt a figyelmeztetés, de az erdélyi kisebbségi sajtó enélkül is tudja és érzi, hogy a hitelélet alapja a bizalom és hogy ennek a bizalomnak pletykákkal való megrendítése súlyos felelősséggel jár. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi ülésén a gazdasági élet rémhírterjesztőiről volt szó és a vita folyamán felszólalás hangzott el, mely elismerését fejezte ki az aradi sajtónak, hogy a városban keringő veszedelmes mendemondának nem adott helyet hasábjain.

Alapjában véve nem is értjük, mi adhatott okot rá, hogy lelkiismeretlen kezek éppen a mostani időket válasszák ki a betétesek között való izgatásra. Valutánk stabil, akárhány külföldi pénz nagyobb árfolyamhullámzást mutat, mint a miénk. A kormány ismételt kiáltott, hogy radikális új adókat nem szándékozik kivetni. A választások lefolytak, minden komolyabb zökkenés nélkül. Szóval semmi olyan dolog nem történt az utóbbi időben, mely a pénzpiac eddigi helyzetére kedvezőtlenül hatott volna, semmi olyan, ami az eddig is megbízható bankok szilárdságát kérdésessé tenné. Sőt, aki nagyobb gazdasáspolitikai eseményeket is figyelemmel kísér, megállapíthatja, hogy a német-román kereskedelmi szerződés megkötésével erősen megszilárdult Románia gazdasági helyzete. A betétesek közötti izgatás tehát minden alapot nélkülöz és teljes joggal nevezi ezt a Nemzeti Bank a közrend megzavarásának.

Csak az a kérdés, hogy időszerű volt-e éppen most egy ilyen kommuniké kiadása? A rágalom elleni védekezés mindig kényes dolog és a cáfolat, ha nincsen kellő módon feltálatva, kételi fegyverré válhatik. Lehet, hogy a regátban a Banca Generala bukása miatt volt szükség az általános bizalmat támogatni akárró kommunikére. Ezt mi nehezen tudjuk innen megítélni, mert Erdélyben ilyen szerű izgatásnak még nyomát sem lehet látni. Igaz, hogy itt a Banca Generala összeomlásához hasonló események nem igen fordulnak elő.

A válság kezdetén megingott itt-ott néhány pénzintézet, amely amugy sem állott erős lábbon. Ami megmaradt azonban, az szilárdan áll, mert jól bevált, megbízható és a betétesek pénzét könnyelműen nem kockáztató módszerekkel dolgozik. Különösen a kisebbségi pénzintézetekről kell ezt megállapítanunk, amelyeknek óvatossága és minden kockázattól való tartózkodása már majdnem túlzásba megy. De ez a túlzás szerencse akkor, mikor nehéz viszonyok között a közönség bizalmának megőrzéséről van szó.

Hogy azonban „a közrend megzavarói tervszerű izgatást” ne folytassanak, ahhoz nem elegendő a cáfoló kommuniké, sőt nem elegendő a büntető intézkedések sem. Az államnak kell gondoskodnia arról, hogy gazdasági politikája a Banca Generala összeomlásához hasonló események idején is kitermelje a bizalmat. Mert ez az, ami többet ér a legerélyesebb kommunikénél is.

Észrevétlenül szavazták meg a felirati választ

Az új közigazgatási törvény nem alkotmányoszerű — Popovics Mihály elégtételt kér a kölcsönügyben őt ért vádakért — A nemzeti-parasztpárti politikusoknak nincs külföldön bankbetétjük Julius 15-én bezárják a kamara ülészakát

Bucurestiből jelentik: A kamara ma délutáni ülésén Radulescu nemzetipárti a közigazgatási reformjavaslatot bírálja élesen. kijelenti, hogy az legfeljebb félóra alatt készült és megállapítja, hogy nem alkotmányos.

A Kamara ülésének további folyamán általánosságban megszavazták a felirati választ, majd áttértek annak részletes tárgyalására. Elsőnek Branisteanu (nemzeti-parasztpárti) akart felszólalni, de óriási zaj keletkezett, a melyben nem értették meg szavát. Argetoianu miniszter tiltakozik az ellen, hogy a felirati választ részletes vitájánál felszólalások legyenek, mert így soha nem lehet azt befejezni. Ez ellenkezik az eddigi parlamenti gyakorlattal. Az elnök a nagy zajban szavazást rendelt el és még mielőtt az ellenzék észrevenné, 125 szavazattal 7 ellenében részleteiben is megszavazták a felirati választ. A közigazgatási törvény folytatódó vitájánál Hegedüs Nándor (magyar-párti) szólalt fel és rossznak mondja a javaslatot, amely el akarja tüntetni az autonómia utolsó romjait is. A hozandó törvény megszünteti a decentralizációt, amely a demokráciának egyik velejárója.

Toma (ifjú liberális) kijelenti, hogy egy rossz törvényt egy még rosszabbal akarnak helyettesíteni.

Popovici Mihály tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy a kölcsön megszerzésénél Párisban közvetítőket vett volna igénybe, akik busásan kerestek. A tárgyalásokat Dinu Cesianu követ készítette elő, majd ő közvetlen tárgyalásokat kezdett Meaurauval, a Francia Bank elnökével. Elégtételt kér az őt ért alaptalan vádért.

A szenátus ülésén Toturca foglalkozik Alexandrinescu többségi szenátornak azzal a kijelentésével, hogy a nemzeti parasztpárti politikusoknak külföldön bankbetétjük van. Nevezék meg az illetőket, maga a párt fogja őket felelősségre vonni, de névtelenül nem lehet rágalmazni az egész pártot.

Kolozsvárról jelentik: Min'án Károly király július 17-én áttézi székhelyét Sinaia-ba, július 15-én bezárják a parlament jelenlegi ülészakát. Ha eddig az időpontig, a jelenlegi napi háromszori ülésezések ellenére sem sikerül az eddig beterjesztett törvényjavaslatokat kivétel nélkül letárgyalni, a le nem tárgyal javaslatokat már csak az őszi ülészakon fogják megszavazni.

Maniu, a „nagy néma”

Különös érdekességgel bír az a tény, hogy annak ellenére, hogy Maniu Gyula visszavonulása által vert hullámok már-már elűtek, Iorga miniszterelnök lapja, a Neamul Romanesc, szinte naponta gunyos vezércikkben foglalkozik a nemzeti-parasztpárt elnökének lemondásával. A Neamul Romanesc mai vezércikkének, — természetesen idézőjelben írva — az a címe: A román nép természetes vezére: Maniu Gyula! A visszavonulással foglalkozva pedig megállapítja, hogy az végeredményben egy egyszerű és jól megérdemelt szabadság. De különösnek tartja azt, hogy a nemzeti-parasztpárt vezérlőbizottsága egyhanguan állapította meg, hogy Maniut senki sem pótolhatja és azt elsősorban Vaidara néve tartja sértőnek. Azonban ami a miniszterelnök lapját legjobban bántja, az az a tény, a kolozsvári Patria Maniu Gyulát a román nép természetes vezérének nevezi.

— A többiek tehát mind bitorlók, — állapítja meg indignálódva a Neamul Romanesc, — addig, amíg 18 millió román nem fogja Badacsonyból Maniu Gyulát ismét a miniszterelnökség palotájába hozni.

Megemlíti a lap azt is, hogy a Patria Maniu Gyulát „a nagy némának” nevezi.

— Nagy, vagy kicsi, mindegy. A néma dimenziói nem érdekelnek. Tény az, hogy néma, vagy legalább is annak tette magát.

Ezzel be is fejezi vezércikkét a Neamul Romanesc.

Snowden: Anglia elvárja, hogy Franciaország is teljesítse kötelességét

Amerika és Franciaország megegyezése

küszöbön van — Több európai állam hitelt kap — Az angol kancellár éles beszéde a parlamentben — A francia miniszterelnök zsebében elő volt készítve a képviselőház feloszlátását elrendelő dekrétum a Hoover-terv miatt

A francia lapok a Hoover-tervvel foglalkozva igen bizakodó hangon írnak a tárgyalásokról. A megegyezés állítólag létrejött és Franciaország elfogadta azt az időtartamot a moratóriumra vonatkozó, melyet Amerika javasolt. Snowden kancellár nagy beszédben foglalkozott a moratórium tervével. Beszédében megállapítja, hogy a késedelem minden pillanata katasztrófális lehet Európára nézve.

Távirataink a következők:

Párisból jelentik: Mellon amerikai államtitkár állítólag megegyezett a francia kormányval és a megegyezés olyan módon jött létre, hogy Franciaország akceptálta a moratóriumnak Amerika részéről javasolt időtartamát és

eltekintett attól, hogy a kisantant államainak hitelrészeseledést nyujtsanak. Ezzel szemben biztosítékot kapott arra nézve, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankjánál nem kell a garanciaalapra fizetéseket teljesíteni. Ez a hír eddig még nem nyert megerősítést. A párisi lapok a hírrel még nem foglalkoznak, hangjuk azonban általában bizakodó.

Londoni jelentés szerint Hoover megbeszéléseiből a beavatottak arra következtetnek, hogy a megegyezés Amerika és Franciaország között még nem történt meg, de küszöbön van.

Ugyancsak londoni jelentés számol be arról, hogy a Times mai számában cikket közöl, amely szerint a Fehér Házban Hoover, ma meg-

beszéléseket folytatott arra vonatkozólag, hogy honnan lehetne több európai államnak hiteleket előteremteni. Ez a hitel lehetővé tenné, hogy Franciaország visszavonja ellenjavaslatát.

Snowden beszéde

Az angol parlamentben nagy beszédben foglalkozott Snowden kancellár a Hoover-tervvel.

— Európa súlyos betegségben fekszik, — mondotta Snowden — és ekkor orvosok jönnek, hogy segítségére siessenek a betegnek. A beteg egyetlen megmentése a Hoover-receptben leírt orvosság és azt mindenkinek tudnia kell, hogy az orvosság nélkül elpusztul a beteg. Ne törődjünk avval, hogy mibe kerül az az orvosság, azt se nézzük, hogy kinek kell megfizetni azt, hanem arra gondoljunk, minden pillanat, amellyel habozunk, a beteg életébe kerülhet. Anglia meghozza az áldozatot a Hoover-tervvel kapcsolatban és így elvárja, hogy Franciaország se próbáljon kibújni kötelességének teljesítése elől.

Párisból jelentik: A francia kamara ma délutáni ülésén Laval miniszterelnök élesen kikelt ama sérelem ellen, hogy a Hoover-terv miatt, a kamara előtt kell védenie Fran-

ciaország álláspontját. Laval kijelentette, hogy ha a kamarában vitát provokálnak a Hoover-javaslat miatt, úgy nem marad más hátra, mint azt levenni a napirendről, a sürgős javaslatokat letárgyalni és azután felosztatni a parlamentet.

— Mikor Franciaország Amerikával tárgyal, — mondotta a miniszterelnök, — nem teheti ki magát a kormány, hogy hátba támadják és az amúgy is feszült atmoszférát még veszedelmesebbé tegyék.

Londeen képviselő emelkedett ezután szólásra és sürgős interpellációt terjesztett elő a Hoover-javaslatról kapcsolatban. Laval válaszolt és bejelentette, hogy amennyiben a képviselő ragaszkodik interpellációjának elmondásához, úgy zsebéből azonnal előveszi a parlament felosztatásáról szóló elnöki dekrétumot. Londeen képviselő kijelentette, hogy lemond az interpelláció előterjesztéséről, ha a parlament fikszirozza azt az időt, amikor interpellációját mégis elmondhatja. A Kamara nem teljesítette Londeen képviselő kérését, végül is a felszólaló képviselő a felosztatástól való félelem miatt elállt tervétől.

Csődbe került egy élet a bankbukás miatt

Aradi tisztviselő, aki a Hitelbank egyik igazgatójának vállalatára nősült meg. A nászutról visszatérve tudta meg, hogy nincs állása. Bezárt lakás, elraktározott butorok a bankbukás nyomában. Senki sem tudja, hova tűnt az igazgató, akinek képviselői vagyont értek.

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár? — kérdezte ma saját magától bizonyára az olvasóknak tulnyomó, pénzügyi dolgokban laikus része. Csődöt kért? Hol is volt tulajdonképpen ez a bank?

Pedig már évtizedek óta fennállott, de az utóbbi években annyira nem hallatott magáról, hogy szinte már ki is ment a köztudatból és az emberek, akik erről a csődről olvastak, szinte önkéntelenül tették fel maguknak a kérdést: melyik volt tulajdonképpen ez a pénzintézet?

Az ügy érdekességét növelte és amin az újságolvasó bizonyára megakadt, az egy alcím volt, amely így hangzott: „Az egyik igazgató ismeretlen helyre távozott Aradról”.

A riportér pedig elindul az igazgató nyomába, aki szürke üzletemberből, a számok és üzleti megbeszélések, kereskedelmi levelek emberéből, az „igazgató urból”, most szenzációvá vált. Az ut természetesen elsősorban az igazgató, Gombossi Géza Erzsébet-köruti lakásához vezet. A lakáshoz, amely most elhagyatottan áll, az ajtaja be van zár-

va, senki sincs otthon, a lakáshoz, amely most visszavárja gazdáját.

És ennek az elhagyatott lakásnak a történetébe érdekesen kapcsolódik bele Weisz Vilmos, fiatal magántisztviselő személye, aki Gombossi Gézával volt alkalmazásban. Nem a bankban, amely most csődbe ment, hanem Gombossi képviselői irodájában. A tisztviselő — aki az Erzsébet-köruti irodában dolgozott — semmit sem sejtett abból, hogy a Hitelbank és Takarékpénztár milyen üzletmenet mellett dolgozik, Gombossi a képviselői vezetésével szinte száz százalékban a tisztviselőt bízta meg.

Délutónként, éppen, hogy benézett az irodába, érdeklődött a folyó ügyek iránt és aztán ment a bankba, ahol aktív szerepet vállalt. Délután is keveset lehetett látni a képviselő irodájában, este pedig, mikor ismét benézett, csak a levelezést írta alá.

Érdekes megemlíteni, hogy Gombossi sokkal kevesebbet törődött a képviselői irodával, kevesebb ambícióval dolgozott a képviselői érdekében, amely biztosította volna megélhetését és ezzel szemben ideje jó részét a pénzintézet-

nek szentelte, amely pedig már hónapokkal ez előtt ingadozni kezdett.

Weisz Vilmos, aki ismerte a képviselői ügymenetét s azt biztos egzisztenciának tartotta, nemrégiben nősült meg és néhány napra nászutra indult Lippafüredre, ahonnan kedden este tért vissza. Elutazása előtt Gombossi mérnök ugyanaz a nyugodt ember volt, mint annak előtte, semmi különösebb utasítást nem adott neki és a fiatalember annak nyugodt tudatában távozott, hogy biztos állása van és miután a nászutról visszatér, ismét folytathatja a munkát a képviselői irodájában. Ezzel szemben azonban...

Amikor visszatért Aradra, felkereste főnökét. A csemetésre Gombossiné nyitott ajtót. Weisz Vilmos meglepve, mondhatni megdöbbenve nézett körül a lakásban: a falak üresek, a szobából hiányoztak a butorok, minden arra vallott, hogy a ház urai költözködnek. Nem akart hinni szemének.

Gombossiné világosította fel: Gombossi Géza hat hetes betegszabadságra ment Budapestre, idegei összeroppantak, szüksége volt erre a szabadságra. Belátták, hogy nem bírják egy ilyen nagy lakás terheit és amikor férje visszajön, kisebb lakást vesznek ki. Miután a butort elraktározták, ő is el fog utazni. Weisz pedig csak végezze nyugodtan a munkát az irodában.

És Weisz tényleg végezte. Addig, amíg ma reggel nem olvasta ő is: „Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár vezérigazgatója csődöt kért az intézet ellen”...

„Ez a bankbukás talán a legtöbb bajt ennek az embernek okozta, aki néhány nap előtt még annyira biztosnak tartotta az állását, hogy családot mert arra alapítani és akinek végeredményében ez a bankbukás alaposan megkeserítette mézes heteit.

Hogy jelenleg hol van Gombossi Géza? Arra nehéz megadni a választ. Lehet, hogy Budapestre ment, mint ahogy felesége mondta, vagy pedig tényleg üzleti turán van. Ennek azonban ellent látszik mondani az a tény, hogy hirtelen, anélkül hogy egyik legmeghittebb tisztviselőjének arról előzőleg szólt volna, szinte egyik napról a másikra kiürítette lakását, elraktározta butorait.

Egy biztos: egyelőre — amíg, talán holnap, talán hetek múlva, vissza nem jön — Gombossi Géza már nem az üzletember, nem az „igazgató ur”, aki egy bank élén áll, akinek számos képviselője van, aki a hétköznapiok szürkeségében éli életét, hanem szenzáció, aki egy város érdeklődésének középpontjában áll. És az egészben talán csak az a tragikus, hogy a mai viszonyok között, 1931-ben, egyre gyakrabban, szinte egyik napról a másikra válhat és válik üzletemberekből, a számok és kereskedelmi levelek embereiből — szenzáció... (m. t.)

Egy magyar Afrika-kutató kalandja a néger törzsfőnökkel

Írta: LÓRÁNT MIHÁLY.

Torday Emil, a Londonban nemrég elhunyt világhírű Afrika-utazó mondotta el nekem halála előtt néhány héttel az alábbi történetet:

— Brüsszelben jártam rövid idővel ezelőtt és ott találkoztam egy fiatalemberrel, aki Afrikában, Loange vidékén utazott s aki — amikor bemutattak neki — rendkívül megörült nekem s úgy üdvözölt, mintha már nagyon-nagyon régen ismert volna.

— A Rapponda törzs főnöke, bizonyos Mailla nevű fekete ember beszélt önről sokat nekem.

— Az a sánta...? — kérdeztem és feltűnt szemem előtt egy furcsa fekete arc, amelyet vagy husz esztendeje nem láttam.

— Igen az a sánta. Az, akinek ön valaha valami remek ajándékot adott...

— Igen, Mailla megmutatott nekem egy kis porcellántégelyt; olyant, amiben mustárt szoktak árulni. Azután megmondta — nagy titokban — hogy ezt a rendkívüli értékű „poharat” — ön ajándékozta neki.

— Tudja barátom, hogy került ez a tégely a törzsfőnök kezébe? — kérdeztem.

— Nem — válaszolta a fiatalember.

— Nos, majd elmondom. Ezelőtt mintegy husz esztendővel, Mailla törzsfőnök birodalmába vándoroltam. Bakangó ország közelébe

kerültem. Ez az ország határos Mailla birodalmával. Igen-igen szerettem volna bejutni Bakangóba, de ez igen-igen nehéz, sőt majdnem lehetetlen volt.

— Rá akartam hát bérni Mailla törzsfőnökét, hogy ő szerezzen nekem hajót, amelyen átkelhetek a folyó másik partjára. Az ő törzse ugyanis igen jó viszonyban élt a szomszédos országbeliekkel és így minden nehézség nélkül meg tudta volna csinálni, hogy a bakangóiak beengedjenek maguk közé.

— Egy szép napon, a törzsfőnök éppen ott sétált, ahol én, földön ülve ebédeltem. Volt még egy kis mustárom, elővettem hát a kicsiny tégelyt és elkezdtem majszolni belőle a mustárt...

— Mailla törzsfőnök valóságos elcsúszással — ha eisapadásról egyáltalán beszélni is lehet a négereknél — amikor megpillantotta ezt a kis tégelyt. Odarohant hozzám:

— Ezt add nekem, ezt add nekem! — mondotta — akkor hozok neked hajót, hogy átkelhess a folyón.

— És a kis mustáros tégelyre mutatott.

— Ezt nem adom, nem adhatom, mert nekem is nagy szükségem van rá!

— De ez nekem még jobban kell! — válaszolta Mailla izgatott hangon. És most már könyörgésre fogta a dolgot.

— Azon a napon, amikor átkeltem a folyón neked adom a tégelyt — mondottam neki hoszszas gondolkodás után.

— Jól — válaszolta Mailla, összeráncolt homlokkal, azután szó nélkül a folyópartra szaladt. Kiabálni kezdett s kiabálására a másik

parton is megjelentek a bakangóiak.

— Hajót kért és hajót küldtek neki. Átkelt a folyón és napokig odaát maradt. Hoszszas és fáradságos utat tehetett meg, mert amikor visszatért, rendkívül elcsigázottnak látszott.

— Elrendeztem a dolgokat — mondotta nekem — beszéltem a főnökkel és a hajót — amint látod — már küldik is érte.

És valóban, a folyó közepén már ott eveztek a bakangói négerok az egyik legnagyobb hajójukkal, a mi partjaink felé...

— Jól van, neked adom ezt az értékes holmit, de mondd meg, mit akarsz vele.

— Ez a kis holmi meg fog menteni engemet! Mert bizony én voltam az országban valaha a legnagyobb ivó! Ha más tíz pohár pálmabort ivott meg, én eggyel-kettővel többet ittam. De mostanában már nem tudok inni... öt-hat pohárnál már elfog a részegség és a törzs többi emberei kinevetnek.

— De... ez a kis pohárka megment engem. Ez olyan kicsi, hogy evvel tizzel többet is meg tudok inni tiznél és az embereim többé nem nevetnek rajtam... Akármilyen kicsi a pohár, fontos, hogy többet iszom belőle, mint bárki más.

És mialatt beszálltam a hajóba és bucsút írtam nekem Mailla, a másik kezével a kis mustáros tégelyt szerelmesen magához szorította.

— A tégelye pedig azóta is megvan — mondotta ezután fiatal kutató barátom — és Mailla soha-soha többé nem fogja elfeleiteni őnt Torday ur...!

Erdélyi származású tisztviselő kálváriája

Tizenhatszor küldték vissza Romániába, mert elfelejtette optálni a magyar állampolgárságot

Budapestről jelentik: Az Esti Kurir mai száma megrázó riportban számol be egy erdélyi származású tisztviselő tragédiájáról. A szóbanforgó tisztviselő, Battyányi Ferenc, annakidején Dicsőszentmártonban volt alkalmazásban és elmulasztotta a magyar állampolgárságért optálni, úgyhogy sem román állampolgárnak, sem magyar állampolgárnak nem tekintették. Battyányi Ferencet 1930. január tíz óta tizenhatszor tették át a határon és küldték vissza ismét Romániába. Ez év február 28-án négyszer kellett megtennie Magyarország és Románia között az utat. Családja jelenleg Budapesten van és a belügyminisztériumtól kéri a tartózkodási engedélyt.

Tíznapos fogházra ítélték az orvost, aki megölte konkurensét

Az esküdtek csak gondatlanságból okozott emberölésben találták bűnösnek

Campulungból jelentik: Tegnap éjjelkor hirdette ki a campulungi esküdtszék a város fészült érdeklődése közepette Zibacinszky orvos bűnperében az ítéletet. Zibacinszkyt ugyanis mint ismeretes, azzal vádolták, hogy meggyilkolta konkurensét, Ignatescu orvost. Az esküdtek mindössze gondatlanságból okozott emberölés bűntettében mondták ki bűnösnek a vádlottat és ezért 10 hónapra ítélte a bíróság Zibacinszky orvost.

Julius nyolcadikán dönt a Semmitőszék az aradi városi tisztviselők ügyében

Petrutiu Aron aradi ügyvédől ma rövid távirat érkezett, amelyben értesíti irodavezetőjét, hogy Pocioianu János nyugdíjaztatási perében a bucaresti-i Legfelsőbb Semmitőszék július hó 8-án hoz ítéletet, míg Nedelcu Miklós dr. előléptetési perét szeptemberre halasztották.

A távirat érthető megnyugvással tölti el Aradváros tisztviselőit, mert Petrutiu Aron elutazása előtt úgy nyilatkozott, hogy a Kuria döntése teljes bizonyossággal Pocioianu János javára fog történni, de attól félt az ügyvéd, hogy a pert a nyári szünet miatt össze halasztják. A tisztviselők ettől a döntéstől várják soruk jobbrafordulását, mert Aradváros vezetősége is csak akkor hajlandó a tisztviselőkkel tárgyalni, ha végérvényes ítéletet hoznak a város ellen, mert Lufai dr. polgármester arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem fizethet a város terhére olyan összegeket amelyekre bírói ítélete nincs. Ha a nyolcadiki ítélet kedvező lesz, egyszerre megoldódnak az évek óta húzódó problémák.

A Banca Nationala aradi fiókjának igazgatóját Csernovitzba delegálták

Ideiglenes a kiküldetés — Az aradi fiókot a bank főkönyvelője vezeti, amíg az igazgató delegálása tart

A Banca Nationala vezérigazgatóságának érdekes rendelete érkezett Aradra, amely különösen bankkörökben kellett nagy feltűnést. A rendelet Zankov Györgyöt, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatóját a bucarestii központ Csernovitzba delegálta az ottani fiók ideiglenes vezetésére. Zankov igazgató, aki széles körökben ismert mint elsőrangú szakember és fáradhatatlan munkaerő, július elsején utazott el új állomáshelyére. Az aradi fiók vezetését Badea Vasile főkönyvelő vette át mindaddig, amíg Zankov igazgató kiküldetése le nem jár.

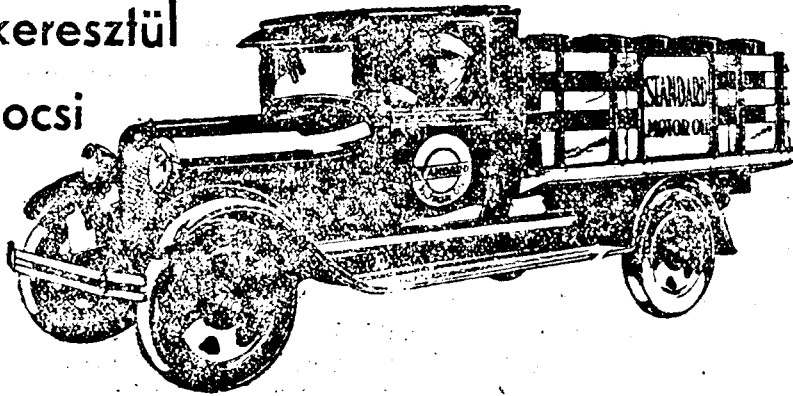
Zankov György igazgatót pár évvel ezelőtt helyezték Aradra, éppen abban az időben, amikor az aradi piacon a legkritikusabb állapotok voltak, mert a sorozatos bankbukások megrendítették a betétesek bizalmát a bankok iránt. Zankov igazgató minden tekintélyt és

minden szaktudását arra szentelte, hogy a pénzügyi életet, amely már kitörőfélben volt, megakadályozza. Ez sikerült is, szaktudásának és energiájának köszönhető, hogy a polgárság kedélye lecsillapodott. Elévülhetetlen érdemeket szerzett Zankov a Victoria bank fuzionálása és szanálása, körül kifejtett munkálatai folytán is. A Victoria vezetőségével hónapokon keresztül tárgyalt és hogy a Victoria szanálása sikerült, az nagyrészt Zankov igazgatónak köszönhető. Ugyancsak Zankov igazgató volt az, aki a Victoria új vezérigazgatójában, Maioreseu József dr.-ban a rátermettséget felismerte és a kormánynál erősen exponálta magát kinevezése érdekében.

Remélhetőleg Zankov igazgató delegálása nem lesz hosszú időre szóló és az ország ezen fontos pénzügyi gócpontjába rövidesen visszatérül.

A FORD karavánt

5.000 kilométeres útján az egész országon keresztül egy teherkocsi kíséri, amely

STANDARD MOTOR OIL-lal van megrakva

A FORD karaván elindult hosszú romániai körútra, amely alatt 5.000 kilométert tesz meg, és bemutatókat rendez az egész út alatt. Egy ilyen eseményt előre megterveznek és megrendeznek, hogy a legjobb eredményt érjék el. A karaván rendezői Standard Motor Oilt választottak mert a motor legnagyobb teljesítőképességének az elérésére a lehető legjobb olajra van szükség.

Őn is igen helyesen teszi, ha követi a Ford karaván rendezőinek a példáját és Standard Motor Oilt használ.

Amerikában csomagolva és pecsételve

Minden kanna Standard Motor Oilt, amelyet Romániában eladnak, Amerikában lett töltve és lepecsételve. Ha Standard-et vásárol, pontosan ugyanazt az autólaját kapja, amelyet a Standard Oil Company of New Jersey finomítóiban állítottak elő.

Íme a Ford személykocsi, a Ford teherautó és a Fordson traktor „kenési táblázata”:

SZEMÉLYAUTÓK		Nyáron Tél. Sebesség. Diff.	
Ford (Modell A)	HX	H	T.O. T.O.
Ford (Modell T)	H	M	M
TEHERAUTÓK ÉS AUTÓBUSZOK		Nyáron Tél. Sebesség. Diff.	
Ford (Modell A)	HX	H	T.O. T.O.
Ford (Modell A)	H	H	M M
TRAKTOROK		Nyáron Tel. Sebesség. Diff.	
Fordson	HXX	HX	Cr. Gr.

STANDARD MOTOR OIL

Vezérképviselő Románia számára:

AGENCIA AMERICANĂ

Bukarest, Calea Victoriei, 126

STANDARD OIL COMPANY OF NEW JERSEY

Kísért a tisztviselők csökkentése

A kormány törvényjavaslatot készít a „fizetésrendezésre”.

Bucurestiből jelentik: A „Lupta” hivatalosan meg nem erősített, magánértesülésből származó hírt közöl, amely arról ad számot, hogy a pénzügyi kormány Andrei Cortean képviselő kezdeményezésére törvényjavaslatot készít a tisztviselők fizetésrendezéséről. Ez a törvényjavaslat — a Lupta szerint — nem egyéb, mint a tisztviselői fizetések leszállítására irányuló kormánytendencia megnyilvánulása. A „fizetésrendezés” során a tisztviselői illetményeket alaposan megnyirbálnák, egyes kategóriáknál egészen 50 százalékkal haladna ez a „rendezés”. A törvény — írja a Lupta — egyben olyan értelemben is intézkedne, hogy a tisztviselők ne kereshessenek jogorvoslást a közigazgatási bíróságok előtt. A törvény állítólag szeptember elsején lépne életbe. A hírt csak erős fentartással kell fogadni.

Főnyeremény | **Már 2 nap** | **Nyeremények összege**
L.: 1.000,000 | **csak 2 van** | **L.: 4.000,000**

az Albina Bank által garantált
Kolozsvári Mentő Sorsjegy huzásáig.

Egész sorsjegy ára 100.— Lej, fél sorsjegy 50.— Lej.
 Sorsjegyek kaphatók tözsdékben, bankokban, üzletekben és az uccai árusoknál.
 Központi sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.
Aradmegyei főbizományos: ECKSTEIN TIVADAR, Str. Vidra No. 1.,
 ahonnan 119 Lej, fél sorsjegynél 69 Lej előzetes pénzbeutadás ellenében a sorsjegy megrendelhető.

Gázolt egy aradi soffőr

Aldozatát otthagya tovább robogott — A soffőrt letaróztatták —
Az elgázolt aradi tisztviselő állapota súlyos

Tegnap este súlyos kimeneteli autógázolás történt az aradi állomás közelében. Az Ar. 552. számú taxi a város irányába indult, amikor a szemtanúk szerint a soffőr vigyázatlanságából elütötte Boros Kálmán aradi tisztviselőt, aki a Batthyány-ucca 9. szám alatt lakik, majd pedig tovább robogott. Az elősiető rendőrnek már csak a taxi rendszámát sikerült feljegyeznie. Az autó csakhamar eltűnt a nézők szemei

elől. Boros Kálmánt, aki súlyosan megsérült, az előhívott mentők a közkórházba szállították, ahol még az este folyamán megoperálták. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A rendőrség ma reggel előállította az 552. számú taxi soffőrijét, Halmagean Stefant, akit őrizetbe vettek. Tettét súlyosbítja az a körülmény, hogy a gázolás után, mintha misem történt volna, tovább hajtott.

Főbelötte magát a szakadékba zuhant turista, aki hiába várt segítséget

A lomnici csucst akarta megmászni, miközben szerencsétlenség érte — Lábát törte a szakadékban, amely kiesett a járt turista-utból — Eltévedt katonák akadnak reá a turista holttestére

Egy napig élt és hasztalan kiáltott segítségért a szerencsétlenség áldozata

Tátra-Matlárházáról jelentik: A lomnici csucs közelében, egy szakadék sziklás feneké, megrázó turista-dráma színhelye volt. A dráma szerencsétlen áldozatára két katona talált rá, akik a lomnici csucst akarták megmászni, de közben eltévedtek a járhatatlan utra, egy szakadék fenekére kerültek. Alig haladtak pár lépést, földbegyökerező lábakkal álltak meg az egyik szikla előtt. Egy férfi holtteste hevert ott, homlokán golyóütött sebbel, mellette egy revolver. A katonák mindent úgy hagytak, ahogyan találtak, folytatták útjukat, nagyrehezen rátaláltak a turista-ösvényre és rohantak a lomnici csendőrségre jelentést tenni. Az általuk megjelölt helyre nyomban bizottságot küldtek, amely csak igen körülményesen tudta megközelíteni a 2400 m. magasságban fekvő holttestet. Odaérve, hamarosan megállapították, hogy a szakadék halottja Kejnar József fenesovi magántisztviselő, a Vacuum Oil alkalmazottja. Nem sok időbe telt, míg a tragédiát megvilágító nyomokra akadnak. Megtudták, hogy a magántisztviselő nyári hadgyakorlatra vonult be a városból és részt vett a tátrai manőveren. Pár nap előtt leszerelt, polgári ruhával cserélte fel hadnagyi egyenruháját. Ugy gondolkodott, hogy ha már a Tátrában van, turista-kirándulást tesz, megmászza a lomnici csucst. Idáig könnyű szerrel eljutottak a nyomozó hatóságok az előzmények felderítésében. Ettől kezdve már csak feltevésekre voltak utalva.

A hivatalos orvos teljes bizonyossággal megállapította, hogy a turista öngyilkosságot követett el, valamint azt is konstata, hogy testén horzsolási sérülések vannak és lábcsontja eltört. Mindebből úgy rekonstruálták a drámát, hogy a turista utközben szerencsétlenül járt, a szakadékba zuhant és lábát törte. Tudta, hogy megmentésére jóformán alig van remény s minthogy a szakadék kiesik a turisták utjának közeléből, segélykiáltásait nem

igen hallhatják meg. A körülmények arra vallanak, hogy a szerencsétlenül járt turista egy napig még életben volt, mozdulatlanul hevert a sziklán és kiáltásokkal próbálta magára vonni a turisták figyelmét. Mikor ráeszmélt, hogy minden kiáltozás hasztalan, revolverével főbelötte magát.

Színház — Irodalom — Művészet

Uj színioltok az uccán, Salamon Béla plakátjai. Pár nap óta ragyogóan megtervezett és szokatlanul izléses falragaszok előtt csoportosul a színházba járó közönség. Az erdélyi turnéra készülő Salamon Béla művészi plakátjai ezek, amelyek méltán keltenek feltűnést. Az istenáldotta humoru művész, mielőtt berlini vendégszereplését megkezdi, erdélyi turnéjára a legkitűnőbb művészgárdával indul el és már külsőségekben is demonstrálni akarja az előadásai tökéletes voltát.

Félmillió per egy aradmegyei fatermelő cég ellen

Nem teljesített feltételek — Tárgyalás az aradi törvényszéken

Az elmúlt év őszén Erdély egyik legnagyobb fatermelő vállalata, az Urvis-Bocsig Fakitermelő Rt. fagegmunkálási megbízást adott Bocsora Terentie bokszei vállalkozónak. A munkák díjának fejében 273.252 lejben állapodtak meg azzal, hogy a munkadíjat a munka folytatása alkalmával folyósítja részletekben a fakitermelő cég. Alig kezdődtek meg azonban a munkálatok, amelyeket Bocsora Terentie elvállalt, midőn a fakitermelő cég a szerződésben megállapított pontok ellenére az azokban foglalt feltételeket nem tartotta be és így Bocsora

A magyar nótaest

Nagy az érdeklődés a mai és holnapi előadás iránt

Ma és holnap este tartja meg a Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya az országos népdal pályázatára beérkezett 163 pályamű közül kitüntetett pályaműveknek bemutatóját a Magyar Otthonban. Az előadó művészek nevei garantálják azt, hogy a népdalok a legkiválóbb előadásban kerülnek bemutatásra. Az érdekes és nívós műsor a következő:

Pályanyertes műveket énekel: Muzsai Ila, Samu Gyula és Várfalvy Elza művésznő. Drdla: Souvenir, előadja ifj. Kardos Antal, zongorán kíséri Rigler Margit. Dohnányi: Rurallia Hungarica V. tétel. Zongorán előadja Rényi Józsa zongoraművésznő. Az énekszámokat zongorán kíséri: Ambrus Rózsa, Keleti Frigyes. Vasárnap: Pályanyertes műveket énekel Fetter Irén hangversenyénekesnő és Szabó Gyula énekművész. Bartók Béla: Régi táncok, zongorán előadja Rényi Józsa zongoraművésznő, Bloch: Harmadik magyar rapszódia op. 47. Hegedűn előadja Quintusz János, zongorán kíséri Záray Ödön. Brahms: Magyar táncok I. és V., hegedűn előadja Dávidházy Kálmán, zongorán kíséri Keleti Frigyes. Az énekszámokat zongorán kíséri dr. Szelle Károly zeneszerző.

Fokozza az érdeklődést, hogy a kitüntetett pályázók nevelt tartalmazó jelíges leveleket a dalok eléneklése alkalmával bontja fel a Szakosztály vezetősége és itt kerül a szerző neve nyilvánosságra.

A kitüntetett népdalokat már számos erdélyi dalárda és pesti előadóművész kéri előadásra úgy, hogy a Szakosztály elhatározta, hogy az est közönségének legjobban tetsző dalokat rendkívül olcsó áron rövidesen nyomtatásban is kiadja. A műsor, mely ruhatári jegy is és mindkét estére érvényes, 25 lej. Belépti-díj nincs.

Átalakítások a Select-moziban

Két nagy filmattrakció kerül bemutatásra a közeljövőben

A Select mozgósínházban a napokban nagy átalakítások lesznek és az átalakítás idejére az előadások szünetelnek. A nagy melegben már tarthatatlan volt a Select mozgósínház fűlledt levegője és ezért a mozik vezetősége a terem szellőztetésére nagy és teljesen modern ventillátorokat rendelt, ugyancsak megrendelte a hűtőkészüléket, amely a legrekenőbb nyárbán is biztosítja a terem hűvösségét. Itt említjük meg, hogy a moziigazgatóságnak sikerült július hónapra lekötöni az idei év két legnagyobb szenzációját és a két film Romániában először Aradon lesz bemutatva. A „Nagyváros fényei” című film. Chaplinnel a főszerepben és a filmtechnika legnagyobb teljesítménye, a „Rango” kerül bemutatásra. Ez utóbbi film évek óta készül és a Paramount-filmgyár legnagyobb költséggel előállított filmattrakciója. Mind a két filmet egyszerre fogja játszani a Central és az addig már felszerelt Select-mozgó is. Éppen ez a két film adta a város vezetőségének az impulzust arra, hogy a hűtő és ventillátor-készülékeket végre felszereljük.

sem kapta meg a szerződésben kikötött összeget.

Követelése fejében pert indított a fakitermelő vállalat ellen, melyben az aradi járásbíróság már tartott tárgyalást és ez alkalommal a peres felek által bejelentett tanukat hallgatta ki. A közel félmillió perben ma hirdette ki a járásbíróság az ítéletet, az Urvis-Bocsig Fakitermelő Rt.-ot 287.227 lej tőke és 36.486 lej kamat fizetésében elmarasztalta. Az ítélet az aradi fatermelő körökben élénk feltűnést keltett.

Befejeződtek a magyarországi képviselőválasztások

Budapesten huszonegy polgári és kilenc szociálista képviselő kapott mandátumot

— Tizenhét kerületben lesz pótválasztás

Budapestről jelentik: A magyar választások végeredménye egyre tisztábban kezd kialakulni. Az országos eredményeket máris összeállították és most már csak a pótválasztásra utalt kerületekből hiányoznak az eredmények.

A magyar főváros déli kerületében ma délután egy órakor számlálták össze a szavazatokat és ennek eredményeképpen a déli kerületben két egységespárti, három szociáldemokrata, három Wolff-párti és két Rassay-párti képviselő kapott mandátumot. Az egységespárt részéről a déli kerületben Usetty Béla és Peyr Hugó, a Rassay-párt részéről Bródy Ernő és Magyar Pál, a Wolff-párt részéről Buday Dezső, Petrovác Gyula és Müller Antal, míg a szociáldemokrataktól részéről Farkas István, Buchinger Manó és Kabók Lajos kerültek be a parlamentbe.

Pestkörnyéken a szociáldemokrataktól 26057 szavazatot kaptak és a párt listáján itt Propper Sándor és Szedér Ferenc kapott mandátumot. Az egységespárt 18140 szavazatot kapott és képviselője Szücs István lett, a kereszténygazdasági párt 11.519 szavazathoz jutott és a mandátumot a listavezető Ernst Sándor népjóléti miniszter kapta meg. Mandátumhoz jutott még a demokrata párt részéről 10.729 szavazattal Fábán Béla. A frontharcspárt, a Friedrich-féle ellenzéki párt és a keresztényszociálista párt összesen 9.000 szavazatot kapott, de egyik sem jutott mandátumhoz. A szavazatok megoszlása szerint tehát a polgári pártok 50.073, míg a szociálisták 26.057 szavazatot kaptak.

Budapest északi kerületében mandátumhoz jutottak Ernst Sándor népjóléti miniszter kereszténygazdasági programmal, (lemondása esetén a mandátumot Homonnay Tivadar kapja.) Friedrich István keresztény ellenzéki (lemondása esetén a mandátumot Odeschalt Kája hercegné kapja.) Kállay Miklós egységespárti, Peyr Károly, Weltner Jakab és György Imre szociáldemokrata pártiak, Vázsonyi János, Gál Jenő liberálistpárti, Sándor Pál demokrata.

Az új magyar országgyűlésben az erőviszonyok végeredményben a következőképpen fognak megoszlani: (A zárjelben levő számok a múlt ciklusbeli erőviszonyok megoszlását jelzik.) Egységespárt: 147 (170), kormánytámogató keresztény gazdasági párt: 29 (35), pártönkivüliek: 16 (9), szabadelvű és demokrata párt: 6 (9), Gál Gaszton agrárpártja: 8 (3), szociáldemokrataktól: 14 (14), Friedrich-párt: 2, Kossuth-párt: 1, nemzeti radikális párt: 1, falvédő párt: 2 (3). A múlt ciklusban mandátumot kapott még egy kispolgári és egy független 48-as párti is. A mostani eredményeknél természetesen figyelembe kell venni azt, hogy még 17 pótválasztásra utasított nyílt szavazásos kerület eredménye hiányzik és ezekben a kerületekben minden valószínűség szerint egységespárti képviselők kapnak mandátumot.

Budapest és környékén a mandátumok a következőképpen oszlottak meg: Fővárosi körzet 6, kereszténygazdasági párt hét, Rassay-párt négy, Vázsonyi-féle liberális ellenzék kettő és szociáldemokrata párt kilenc, keresztény ellenzéki párt kettő. Végeredményben tehát a fővárosban huszonegy polgári és kilenc szociálista jutott mandátumhoz.

Budapest és környékén a mandátumok a következőképpen oszlottak meg: Fővárosi körzet 6, kereszténygazdasági párt hét, Rassay-párt négy, Vázsonyi-féle liberális ellenzék kettő és szociáldemokrata párt kilenc, keresztény ellenzéki párt kettő. Végeredményben tehát a fővárosban huszonegy polgári és kilenc szociálista jutott mandátumhoz.

Ducát diszkvalifikálják, amennyiben nem ad elégtételt

A becsületbiróságot is visszautasították Duca segédei — Az ellenfél segédei a nyilvánosság elé viszik az ügyet

Bucurestből jelentik: A Duca-Bratianu-féle lovagias affér még korántsem zárult le az a tény, hogy Ducának pártja, az ortodox liberálisok megtiltották a fegyveres kiállást s egyáltalán az elégtételadást. Duca ugyanis nemcsak az elégtételadást tagadta meg, de segédei közötték Sutu tábornokkal és Sturdza

Véglegesen befejeződött a Victoria-bank szanálása

Leérkezett a Banca Nationalával kötött szerződés

Ma érkezett meg Aradra a Banca Nationala bucaresti-i központjától a Banca Victoriával kötött konvenció végleges szerződése. A szerződés több oldalra terjed és abban le van szögezve a Victoria által követendő üzleti politika és a Banca Nationala felügyeletére vonatkozó intézkedések. A szerződés elismeri a korábban megkötött, összesen 400 millió lejes kölcsön, részletekben való folyósítását is, valamint megerősíti a megválasztott igazgatósági tagokat és a felügyelő-bizottságot. A szerződést a Banca Nationala részéről C. Angelescu bankkormányzó, a Victoria részéről pedig Pop C. István írták alá. Evvel az aktussal a Banca Victoria szanálása befejeződött.

Tűzvész pusztította el a brémai Szent István-templomot

Oriási gyorsasággal terjedtek a lángok. Semmit sem lehetett megmenteni. Javítás közben keletkezett a tűz. Felbecsülhetetlen a kár

Brémából jelentik: Brémában ma óriási tűzvész pusztított, mely a Szent István templomot teljesen elhamvasztotta. A templom tartozás alatt áll és ezért állványokkal van körülvéve. Délután két óra felé az egyik állványról hirtelen tűz ütött ki, mire az ott dolgozó munkások azonnal odarohantak, hogy azt lokalizálni lehessen. Majd tűzoltóságért telefonáltak és pár pillanat múlva meg is jelent Bréma egész tűzoltósága. Mire azonban az oltáshoz kezdhettek volna, a templom tetején hosszú lángcsóva csapott ki és olyan vehemensen kezdett égni, hogy a tűzoltóság minden fáradozása hiábavalónak bizonyult. Az oltási munkákat nagyon megnehezítette a sűrű, fojtó füst, amely a templom ablakain tödült ki. Önkéntes tűzoltóság is érkezett és serényen neki láttak a tető oltásához, míg egyszerre hatalmas robajjal beszakadt a templom teteje és a szikrákat pár száz méterre szórta el a hirtelen keletkezett szél. Négy órakor már az egész tető leégett és nem valószínű, hogy valamit is meg lehet menteni. Az Óvárosban, ahol a templom fekszik, ezrével gyűltek a kíváncsiskodó lakosok, de mert a tűzoltóság munkáját hátráltatták, a rendőrség szétszórta őket. Este nyolc órakor még hatalmas lángokkal ég a templom.

Este fél kilenckor újabb erősítést kapott a tűzoltóság, de szinte megmagyarázhatatlanul hevesen égő templom megmentéséről le kellett mondani. A templom tornya alatt több kisebb tűzfészek keletkezett és így a tűzoltóság munkája hiábavalónak bizonyult. A templom be rendezésében is nagy pusztítást végzett a tűz és a lezuhanó tető, amit pedig a lángok megkíméltek, a szakadatlanul lövellt vízsugarak tettek tönkre. Megállapítást nyert, hogy a tűzvész okozója egy kis kátrányolvasztó kályha volt, amely a tartozás alatt álló templom állványára volt helyezve és arra szolgált, hogy a tetőzet javítására szükséges kátrányt olvasszák benne. A kályha felborult és a könnyen égő fenyődeszkák, pallók és gerendák pillanatok alatt lángba borultak. Éjjel 11 órakor még javában folynak az oltási munkálatok.

Este fél kilenckor újabb erősítést kapott a tűzoltóság, de szinte megmagyarázhatatlanul hevesen égő templom megmentéséről le kellett mondani. A templom tornya alatt több kisebb tűzfészek keletkezett és így a tűzoltóság munkája hiábavalónak bizonyult. A templom be rendezésében is nagy pusztítást végzett a tűz és a lezuhanó tető, amit pedig a lángok megkíméltek, a szakadatlanul lövellt vízsugarak tettek tönkre. Megállapítást nyert, hogy a tűzvész okozója egy kis kátrányolvasztó kályha volt, amely a tartozás alatt álló templom állványára volt helyezve és arra szolgált, hogy a tetőzet javítására szükséges kátrányt olvasszák benne. A kályha felborult és a könnyen égő fenyődeszkák, pallók és gerendák pillanatok alatt lángba borultak. Éjjel 11 órakor még javában folynak az oltási munkálatok.

Rendőrséggel fenyegették meg az angol képviselőket

A teremőrök szabályszerűen és törvény szerint jártak el a képviselőkkel szemben — A verekedő képviselőket legyelmi bíróság elé utalják

— A verekedő képviselőket legyelmi bíróság elé utalják

Londonból jelentik: Attoney generális ma beterjesztette a szentörvény javaslatát. Javaslatainak beterjesztése előtt a tegnapi súlyos incidensre tért rá és éles szavakkal elítélte a történeteket. Azután a főteremőr terjesztette be írásos jelentését és megállapítja, hogy a teremőrök szabályszerűen és a törvény szerint jártak el és az ellenzéki képviselők magatartása okozta a világraszóló botrányt. Azután Snowden kincstári kancellár beszélt. Kijelentette, hogy a távollevő Macdonald miniszterelnök nevében beszél és a miniszterelnök intenciói szerint kíván eljárni. A kancellár is megállapítja, hogy a képviselők okozták a botrányt, a teremőrök, akik legtöbbje többszörösen kintartott harcvi-

selt ember, a képviselőkkel szemben érzett függő viszonyuk miatt igen kinos helyzetben voltak. A jövőre nézve igyekezni fognak minden botrányt kerülni, de ha nem megy simán és megint karhatalomra lesz szükség, nem teremőrökkel, hanem rendőrséggel ürittelik ki a termet.

A munkáspárt nagyon elítéli a verekedést és hangoztatja, hogy az angol képviselőház történetében ilyen súlyos botrányt még nem fordult elő. A munkáspárt nemcsak az ellenzéki, de saját pártja képviselőit is hibáztatja a tegnapi eseményekért és mozgalom indult a Labourpárt keretén belül, hogy a verekedésben részt vett munkáspárti képviselőket a párt keretében fegyelmi bíróság elé utalják.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ. WESTFRONT 1918. Ernst Johannsen „Vier von der Infanterie” c. regénye nyomán készült monumentális filmremek. Vajda László film-szenáriuma alapján rendezte G. W. Pabst. Sokban különbözik a Remarque-filmtől és azt sokban felüli is mulja. Szereposztás: a bajor — Fritz Kampers, Karl Gustav Diessel, a ciák — H. J. Moebis, a hadnagy — Claus Clausen.

SELECT MOZGÓ: HA EGY DIÁK SZERET. Zenés vígjáték az amerikai diákeletről. Lelkes sportjeleketek, gyönyörű ének és zene, impozáns táncpreliációk. Részen színes felvételek. Főszereplők: Bessie Love és Cliff Edwards.

ELITE MOZGÓ: Negyed 8 és negyed 10 órakor. A BIBORVÁROS. Keleti filmregény. A főszerepekben: Myrna Loy, John Miljan, Lella Hyams és Anna May Wong.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órakor. SZÖKÉS A LÉGIÓBÓL. Kalandor dráma. Főszereplő: Hans Stüwe.

HIREK

Gyorsfénykép

a gyorsfényképezésről

A vásár forgatagában áll a sátor, amelynek bejárata fölött esőmosta betűk hirdetik: Fotograf. Régi ismerősünk a gyorsfényképező, ma már lassanmozgó, hizásnak indult bácsika, alázatosan hajlongva siet a vendég elé. Azt mondja, méltóziassék és rányom egy hokedlire, amely recseg-ropog alattam. Nem kér barátságos arcot, ugylátszik teljesen hiábavaló lenne a mai viszonyok között. Csak arra kér, hogy ne mozogjak. Egy kettő, három és készen van a kép... csirizzel felragasztja a nedves fotográfiát egy darab pákunkedklire és mosolyogva átnyújtja:

— Nagyan jól sikerült. Élethű.

Nézem a képet, amelyet a gyorsfényképező készített rólam. A szám körül már ott kószál a keserű vonás, amelyet nem tüntetett el a fotoművész rafinált és jóindulatu retusa. A homlokon látom a láthatatlan barázdát, melyet csak a masina objektíve érez meg. Az arcom fáradt, groteszk, csunya, torz. Élethű. Őszinte, kedves kép. Én vagyok, kissé görbe már a hátam és a halántékom kékeres síkján lüktet az idegesség. Most látom csak, hogy a szememben a koravén fiatalság felhői uszkálnak. Megköszönöm a képet, ezt az őszinte, igaz tükröt életemnek. Kissé fakó és elmosódó, mint én. Nemsokára el fog tűnni velem együtt. Miután ezeket gyorsan elgondoltam, elhatároztam, hogy ellengyorsfényképet készítek a gyorsfényképezőről. Beszélgettünk. Panaszkodott, hogy a közönségnek semmi sem elég gyors. Még a gyorsfénykép sem.

— Kik tévednek be ide?

— Csak jobb emberek — a hecc kedvéért. A körzspublikum, a babájával kószáló háztartásbeli, a kifestő baka, a Marik, a Julisok és a vásárok népe: a falusiak, a hajadonok és hetyke legények lassan elmaradoznak.

— Mi ennek az oka?

— A fényképezőgép. Ma már mindenkinek van kisebb-nagyobb aparátusa és házilag csinálják a felvételeket. Érzik ezt a nemgyors fényképezés is. Na és aztán az igények — sóhajt! — legtöbbször autóban, hintóban akarnak lefotografálkozni. Volt olyan, aki Zeppelint követelt, vagy repülőgépet. Azelőtt jó volt a széken ülve is, kéz a kézben. Ma volt itt egy párocska és motorbiciklin szerettek volna ülni. Honnan vegyek én motorbiciklit. Nehéz az élet és hiába kérek tőle barátságos arcot...

— Hány felvételt csinált ma?

— Ugy tizenötöt. Bevétel 150 lej és most ebből kell utazni a legközelebbi vásárra és élni belőle három gyermekkel.

Igy sirt a gyorsfényképező. Ő tíz lejért csinált nekem három hü képet, én most ingyen küldöm neki életének és sorsának hü fotográfiáját.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Igen meleg idő, növekvő zivatar-hallammal.

— **Ileana hercegnő esküvője.** Bucurestiből jelentik: A Rador jelentése szerint, Ileana hercegnkisasszony és Habsburg Antal herceg esküvőjét július 26-án fogják megtartani. Az esküvőn a herceg külföldi rokonai közül csak a legközelebb állók vesznek részt.

— **Munkanélküliség küldöttsége a város-házam.** Ma megint munkanélküliség küldöttsége járt a városházán, hogy a várostól munkát kérjenek. Raicu Aurel dr. alpolgármester fogadta a küldöttséget, a szabadságon lévő dr. Lutai Cornel polgármester helyett. Raicu dr. alpolgármester meghallgatta a küldöttség ismert panaszát, de kijelentette, hogy minden kísérletezés hiába való, mert a városnak sem pénze, sem költségvetése nincsen közmunkákra. Ajánlotta a munkanélkülieknek, hogy igyekezzenek a mezőgazdasági munkálatokban most elhelyezkedni, mert az aratás ideje megkezdett és ha nem is minden munkanélküli, de igen sokan elhelyezkedhetnek a vidéken.

— **Doktorráavetés.** Dr. Czimmer Annát, Czimmer Miklós aradi fodrázmester leányát, a szegedi Ferenc József tudományegyetemen, június 27-én, kitűnő eredménnyel orvosdoktorrá avatták.

Lezuhant és teljesen elégett egy repülőgép Bucurestiben

A pilóta és a gépész kiugrottak a repülőgépből és megmenekültek — Egy század katonaság oltotta el a tüzet —

Bucurestiből jelentik: Könnyen végzetessé válható repülőszerecsétség történt ma délután Bucuresti katonai negyedében, ahol ki-gyulladt és lezuhant egy katonai repülőgép, amelyben Evghenovici pilótaörnmester és egy gépész ültek. A repülőgép 400 méter magasságban lehetett, amikor a benzintartálya felrobbant és a gép zuhanni kezdett. A pilótaörnmester, aki a szerecsétséget azonnal észrevette, a géppel együtt — mielőtt a gép földet ért volna — kiug-

rott a repülőgépből. A pilóta és a gépész a zuhánás által csak kisebb sérüléseket szenvedtek és nem messze a pozdorjává zuzott repülőgép színhelyétől értek földet. A gép, miután lezuhant, még mintegy félórán keresztül nagy lánggal égett és azt a kivonult katonaszázad oltotta el. A teljesen tönkrement repülőgép, melynek csak a vasköze maradt meg, egy „Codron” típusú katonai iskolai gép volt. A katonai hatóságok a szerecsétsétség ügyében megindították a vizsgálatot.

A mozgó tejcsarnok

A forgalmas utcán csendesen ballagott a két tehén. Közönséges parasztszékér saroglyájához voltak odakötte, a gazda egykedvűen hajtotta a lovakat, lépésben, hogy a még egykedvűbben ballagó tehének ki ne fáradjanak. Így lassan ballagva, a napsugaras júliusi délelőttön odaértek a Batthyány- és Kossuth-uccák sarkára. A szekér, a gazda, a felesége, meg a két tehén. A szekér a lovakkal oda lett irányítva a dúslombit gesztenyefák alá, amelyek árnyékában a tehének csendesen meláztak a saroglyához kötte. A gazda pedig leszállt a kocsirol, előszedett az ülés alól egy kis széket, meg egy zománcos vedret s odaült az egyik tehenet mellé. A vedret elhelyezte az egyik tehén duzzadó tügye alá s isteni nyugalommal elkezdett fejni. A városi embernek különös látványt legalább harmincan bámulták szájátva, különösen a gyerekek, akik legtöbbje azt hitte, hogy a tej a tejcsarnokban készül. A gazda közben elkészült a fejéssel, megtelt a veder friss, meleg, habzó hőfőher tejjel. A felesége pedig méledénnyel a kezében ki-nálgatta a piacról jövőket, vagy pedig odame-nőknek. A veder friss tejet egykettőre szétkapkodták.

Egy óra múlva megint láttam a gazdát. Most már a Ferenc-téren volt s fejte az árnyékban a másik tehénét. Kép és eredmény ugyanaz. Bámuló nép és friss tejet vásárló asszonyok. A gazda megoldotta a mozgó tejcsarnok kérdését Aradon. És még csak adót sem kell fizetnie utána...

— **Segélyt kapnak a hadikölcsönkötvény-tulajdonosok Magyarországon.** Budapestről jelentik: Ernst Sándor népiéleti miniszter javaslattal foglalkozik, amellyel egyszersmindenkora rendezni fogja a hadikölcsön kisjegyzők segélyezésének ügyét. Eszerint aki kétezertől ötezer koronáig terjedő hadikölcsönt jegyzett, az segélyért folyamodhat a népiéleti minisztériumba. A kérvények már most beadhatók és a segélyezés szeptemberben veszi kezdetét.

— **Szépítik Budapestet.** Budapestről jelentik: A magyar főváros ma érdekes rendeletet adott ki, amely szerint a városépítés érdekében az összes 1914 előtt épült házakat renoválni kell. Elrendelték azt is, hogy a házak előtti járdákat naponta kétszer kell locsolni, míg azokon az utcó-nalakon, ahol gyakrabban fordulnak meg idegenek, virágokat kell tenni az ablakba.

— **Agyvértódulás, szívszorogás, nehézhé légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők.** — Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferenc József víz** a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferenc József keserűvíz** gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Cigányháborúság két halottal.** Miskolcraól jelentik: Miskolc közelében ma egy kilenc kocsi cigánykaraván haladt el, amelynek tagjai között nézeteltérés támadt, csakhamar kések és karók kerültek elő, úgy, hogy a családi háborúságnak két halott és hét súlyosan sebesült áldozata van. A csendőrség a garázda cigányok ellen bevezette az eljárást.

*Jó cipőnek —
jó cipőpaszta!
Ez a Pyram Paszta!*

— **Súlyos vádak egy volt aradi rendőrtiszt ellen.** Az aradi törvényszék Crista Manolescu volt aradi rendőrkormányzó hivatalos hatalommal való visszaéléseért vonta ma felelősségre. A rendőrtiszt ellen az aradi piaci árúcsok tettek feljelentést és a feljelentés adatai szerint, a piacon szolgálatot teljesítő rendőrtiszt az árúcsoktól fizetés nélkül követelt árúcsot, vagy pedig azokért rendkívül csekély ellenértéket adott. A mai tárgyaláson mintegy tíz tanút hallgatott ki a törvényszék, akik egyben, mint feljelentők is szerepeltek s akik mindenben megerősítették a volt rendőrtiszt ellen felhozott vádakot. A tárgyalás folytatását, s egyben az ítéletkihirdetést napját a törvényszék július 9-ikére halasztotta.

— **Egy csendőrmester, aki tulzottan kötelességtudó.** Az aradi törvényszék Orezeanu-tanácsa ma tárgyalta Sicol Miklós radnai csendőrmester ügyét, aki hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolva került a törvényszék elé. Az ügy előzményei 1927-ig nyúlnak vissza, amidőn a csendőrmester az akkori képviselőválasztás alkalmával, néhai Georgescu János vármegyei prefektus autóját feltartóztatta és azt a prefektus minden tiltakozása ellenére sem engedte tovább menni. A megvádolt csendőrmester a mai törvényszéki tárgyaláson előadta, hogy a néhai prefektus autóját katonai felettesének szóbeli utasítására tartóztatta fel, aki azt a parancsot adta ki, hogy a radnai körzethez tartozó utakon, minden autót kivétel nélkül fel kell tartóztatni. Ő csupán a kiadott parancsot hajtotta végre, amely alól Georgescu prefektussal szemben sem tehetett kivételt. A törvényszék a csendőrmestert felmentette a hivatalos hatalommal való visszaélés vádjától.

— **Súlyos műtét egy ismert pankotai kereskedőn.** Súlyos műtéten esett keresztül a rapokban Bobok Károly közismert és köztiszteltetben álló pankotai kereskedő. Az ismert kereskedőt vasárnap hajnalban hirtelen rosszullet fogta el és az előhívott dr. Ledermann pankotai orvos vakbélgyulladás állapotba szállították Aradra, ahol a Posgay-szanatóriumba helyezték el. Itt dr. Schmidt sebészorvos sikeres műtétet hajtott végre a kereskedőn, aki már javulófélben van és a közeli napokban elhagyhatja a szanatóriumot.

— **A nyugdíjas katonai altisztek romániai egyesületének aradi fiókja ezutón is felhívja a katonai nyugdíjas altisztek figyelmét, hogy a földmívelésügyi miniszter folyó évi június hó 12-én kelt 130.300. számú rendeletének értelmében, csupán azok az altisztek kaphatnak földet, akik a román hadseregben ténylegesen husz évet szolgáltak. Ugyanezen rendelet értelmében, azok a nyugdíjas altisztek is igényt tarthatnak földre, akiknek neve a hivatalos közlönyben (Monitorul Oficial) eddig, vagy ezután közölve lesz. Az elnökség**

Eltűnt és öngyilkos diákok

Diákttragédiák ismétlődnek meg Galatiban.

Galatiból jelentik: Az utóbbi hetekben szinte járványszerűen fellépett diáköngyilkosságok még mindig megismétlődnek. Románia minden részében, de különösen Regátban az utóbbi napokban csaknem minden egyes napra jutott egy-két diáköngyilkosság. A mai napon Galatiból érkezett jelentések szerint ott a tegnapi napon újabb három diákttragédia történt, melyek minden egyes esetben a rossz bizonyítványoknak tudhatók be.

Natanhorn János, a galati-i izraelita gimnázium harmadik osztályu tanulója, miután kézhez kapta évvégi bizonyítványát és látta, hogy osztályismétlésre bukkott, hazament, elővette apja revolverét és szájba kötötte magát. A fiatal diák most a halálát küzdödi. — Egy másik diákttragédia áldozata Margareta Ionescu galati-i uriaszszony 14 éves leánya, aki, mivel osztályismétlésre bukkott, nyomtalanul eltűnt hazulról és minden valószínűség szerint szintén öngyilkosságot követett el. Egy másik eltűnési esetet Dialonu János Silita-Covorlui-i gazdálkodó jelentett be, aki elmondta, hogy 14 éves Mária nevű leánya a bizonyítvány kiosztása után eltűnt hazulról és már két napja nem tudnak róla semmit.

— Julius huszadikán indul a Zeppelin az északi sarkra. Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin-művek igazgatósága a sajtó képviselőivel ma hivatalosan közölte, hogy a Zeppelin tervbe vett északi sarki repülésének végleges dátumát Julius huszadikát jelölték ki. A Zeppelin technikai vezetését Eckener dr., a tudományos vezetéset pedig a híres német földrajzprofesszor, Szamojlovics végzi.

— Halálos villámcsapás Világoson. A világi csendőrség ma telefonon jelentette az aradi ügyészségnek, hogy tegnap délután Borlea Mihály világosi lakos, a község határában aratott. Zivatar érte utól, az eső elől egy fa alá menekült, amelybe a villám beleütött és a zivatar elmúltával a községbeliek Borleának majdnem szénáé égett holttestét találták meg. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Amerikában meghalt volt aradi színész. Vass Jenő, aki nyolc éve volt egyik számot tevő tagja az amerikai magyar színészetnek és, aki annak idején a budapesti Színész-akadémia elvégzése után, Aradon kapott szerződést és itt hosszabb ideig működött, meghalt. A háború alatt orosz fogságba esett és hét éves fogsága alatt háromszor kapott fejfájást. A sokat szenvedett színész háborús betegségeit nem heverte ki teljesen. A 48 éves művész halálát feleségén kívül, az egész amerikai magyar színésztársadalom gyászolja. Vass Jenő holttestét a Fresh Pound-i krematóriumban égették el.

— A lovagiaság szabályai szerint... Az aradi törvényszék a tegnapi nap folyamán ítélkezett dr. Szegő Henrik lippai ügyvéd és Winkler Arthur pankotai szőlőbirtokos rágalmozási perében. Winkler Arthurt a törvényszék felmentette a rágalmozás vétsége alól, az ügynek azonban a törvényszék folyosóján volt érdekes epizódusa. A szőlőbirtokos a tárgyalás befejezése után, Bangert Mihály bankigazgató, Alexa dr. ügyvéd és Don János bírósági tisztviselő jelenlétében bocsánatot kért dr. Szegő Henriktől és ezzel teljesen befejezést nyert a régóta húzódó ellenségeskedés az ügyvéd és a szőlőbirtokos között.

— Tűzvész Cernautiban. Cernautiból jelentik: Hatalmas tűzvész pusztított ma éjjel Cernautiban, ahol kigyulladt a Romana-uccában lévő Odeon hangszerüzlet és az árukészlet egy nagy része a tűz martaléka lett. A kihívott tűzoltók mintegy másfélórás megfeszített munka után tudták csak a tüzet eloltani, ekkorra azonban már az üzletben lévő árukészletnek egy része, különösen gramofonlemez a tűz martaléka lett. A kár meghaladja a 2 millió lejt.

— Nemzetközi tenniszverseny megrendezésén fáradozik az Aradi Korcsolyázó Egylet. Előreláthatólag a versenyen részt fognak venni a legjobb jugoszláv, osztrák, cseh és magyar, tennisezők, de rajtuk kívül Románia krémje is.

— Az AKE, mely tudvalevőleg eddig csak a korcsolyázással és tenniszsporttal foglalkozott intenszíven, most tervbe vette az asztali tennisz-szakosztály felállítását.

Az aradi érettségi bizottság névsora

A bizottság tagjai még nem érkeztek meg Aradra — Holnap még nem kezdhetők meg a vizsgák, de jelentkezni kell a diákoknak

A Moise Nicoara liceum igazgatóságához ma érkezett meg az érettségi bizottság névsora, amely előtt a Moise Nicoara liceum, a római katolikus gimnázium és az Elena Ghiba-Birta leányliceum növendékei teszik le az érettségi vizsgálatot. A bizottság névsora a következő:

Elnök: Moldovan Valér kolozsvári egyetemi tanár, volt erdélyi kormányzó, tagok: Consuela Laugier Arad, természetrajz; Caterina Stefanescu romani tanárnő, német; Paula Georgescu Temesvár, francia nyelv; Victor Papacostea Bucuresti, történelem; C. Georgescu Bucuresti, földrajz; Ion Curea Lugos, matematika, fizika, kémia. Érdekes megemlíteni, hogy a bizottság tagjainak névsorában a női és férfi tanerők egyenlő képviselőket kaptak.

— Herzi-gyászünnepe vasárnap este a zsidó elemi iskola udvarán. Az aradi Somér szervezet „Trumpeldor” csapata és az Aviva-Barisszia, vasárnap este 9 órai kezdettel, a zsidó elemi iskola udvarán (Bocskai-tér), Herzi-gyászünnepe rendez. A rendezőség külön meghívókat nem bocsátott ki.

— Lopásért két és fél év. Az aradi törvényszék néhány héttel ezelőtt ítélte el Szerb Péterné, Simon Borbála notórius tolvajnő lopásért két és fél évi börtönre. Simon Borbála legutóbb Pascuti Traian volt aradi vasútigazgatónál volt alkalmazva, ahol a házbéliek távolléte alkalmával feltörte a szekrényeket és több, mint 200.000 lej értékű ruhásműt lopott el. Az aradi törvényszék ítélte ellen Simon Borbála a temesvári táblához felebezett, ahol ma tartották meg a tárgyalást a felebezés ügyében. A tábla helybenhagyta a két és fél évi börtönbüntetést s mivel Simon Borbála nem felebezett, az ítélet jogerőre emelkedett.

— Mérlegcsalással vádoltan állott ma az aradi törvényszék előtt Pecsovic Mátásné aradi piaci árus. A feljelentés adatai szerint Pecsovicné a mérleg súlyaihoz még vasdarabokat rakott és így valószínűnek látszik, hogy a vevőket kevesebb áruval szolgálta ki, a ténylegesen kért súlymennyiség helyett. Az árusnő védelmére felhozta, hogy a mérleg karja ki volt kopva és ennek ellensúlyozására pótolta ki vasdarabokkal a hiteles súlyokat. Különböző mértékű hitelesítő hivataltól hitelesítve volt, amit a hivatal tanuként kiadott tisztviselője megerősített. A bíróság azonban a csalást beigazoltának vette és Pecsovic Mátásné tiz napi elzárásra, ötszáz lej pénzbüntetésre és a hamis mérleg elkobzására ítélte.

— Bécsi gyermekek Aradon. Mint minden évben, úgy az idén is, többszáz bécsi gyermek érkezik Aradra és a megyébe, akik különböző uricsaládoknál fogják a nyarat tölteni. Az első híradás arról számolt be, hogy a bécsi gyermekek július 4-én, szombaton reggel érkeznek meg az aradi pályaudvarra. Ma érdeklődtünk ebben az ügyben az aradi Gaudamt-irodában, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a bécsi gyermekek nem 4-én, hanem július 21-én reggel érkeznek Aradra és azok a családok, akik már bejelentették igényüket, ekkor legyenek kint a pályaudvaron. Ez alkalommal mintegy 160—180 bécsi gyermek érkezik, akik közül 80—90 gyermek Aradon és a megyében marad, míg a többi tovább utazik Temesvárra és ott lesznek elhelyezve.

— Halálra égett kisgyermek. Az aradi gyermekkorház igazgatósága ma telefonon jelentette az aradi ügyészségnek, hogy Keles Erzsébet másfél éves leánygyermek, akit tegnapelőtt súlyos égési sebekkel szállítottak be a kórházba, ma meghalt. A kórház jelentése szerint, a szerencsétlen gyermek forró vízzel teit edényt rántott magára, amely borzalmas sebeket ejtett testén. Az ügyészség elrendelte a vizsgálat bevezetését annak megállapítására, hogy a kisgyermek haláláért kit terhel a felelősség.

Kérdést intéztünk az érettségi vizsgálatok ügyében Crisan Ascaniu gimnáziumi igazgatóhoz, aki munkatársunknak a következőket nyilatkozott:

— Az érettségi bizottság tagjai még nem érkeztek meg Aradra és így a vizsgálatokat szombaton nem kezdhetjük el. Ezen a napon azonban az összes jelölteknek jelentkezniük kell a gimnázium igazgatóságánál, ahol felülvizsgálják irataikat és ugyanakkor pedig nyugtázzák az érettségi vizsgálatok díjaként lefizetett 1500 lejt. Abban az esetben, ha a bizottság úgy dönt, hogy vasárnap és ünnepnapokon is dolgozik, úgy az érettségi már vasárnap kezdetét veszti. Viszont ellenkező esetben a vizsgálatok csak hétfőn kezdődnek meg.

— Az amnesztia-rendelet után. Az amnesztia-rendelet alkalmazása után, igen sok csavargó és alkalmi tolvaj szabadult ki a fogházakból. Ezek bejelentett lakás nélkül csavarognak a városban és sok gondot okoznak a rendőrségnek. Az elmúlt éjszaka az aradi rendőrség bünygyi osztálya, éppen ezért, az egész város területén razziát tartott, azonban egyetlen gyanús elemet sem sikerült elfognia.

— Kerékpár-tolvajbanda Aradon. Mai számában megemlékezett arról az Aradi Közlöny, hogy Zevelcuta detektivnek sikerült egy kiskorut elfognia, aki Sarici Mihály, arad-gáji lakostól biciklit lopott. Ma a rendőrség elfogta a kiskorut egy társát is, Kovács József 30 éves aradi lakos személyében, akinek vallomásából kiderült, hogy még több társuk is van és szinte foglalkozásszerűen üzték a biciklipást. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

— S. O. S. Egy szegény, szerencsétlen sorsúldozott asszony az Aradi Közlöny után fordul a jószívű emberekhez, hogy határtalan nyomorán segítsenek. Nem alamizsnát kér, hanem részére és férje részére munkát. Az asszony husz évig törvényszéki gépirónő volt, a román, német és magyar nyelvekben szóban és írásban perfekt és bárhova elment mint gépirónő, a legminimálisabb fizetés mellett. Azonkívül ruhákat, fehérneműket foltozna, vagy elfogadna akármilyen könnyű testi munkát is, mert nehéz testi munkára a sok nélküzes folytán képtelen. Férje színházi zenész, állás nélkül van, tanítana hegedülni vagy hárfázni, 20 lejért óránként. Két gyermeke van a szegény asszonynak és a legnagyobb nélkülözésben élnek, ma holnap kilakoltatják, kis butorát elárverezik kórházi költségek tartozása fejében. Kéri a társadalmat, ne hagyják nyomorúságosan elpusztulni az egész családját, hanem adjanak munkát. Címe: Juhász Rozália, Damjanich-ucca 5-7.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyűlése folyó hó 5-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel, Strada Consistorului No. 50. számú helyiségében (Batthyány-ucca) gyűlést tart, melyre úgy a tagjait, mint az érdeklődő nyugdíjasokat, mentől nagyobb számban való megjelenésre kérjük.

— Hammer Vilmos-cég olcsó árusításának nagy sikere. A 3 nap óta tartó nagy kerékpár-vásár a közönség körében nagy sikert aratott és a vásárlók tömegesen keresték fel a Hammer Vilmos-cég Piata Avram Iancu-n lévő üzletét. Siessen mindenki ezt az alkalmat kihasználni, mert az olcsó vásár csak ma estig tart.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 5-én, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától 12 óráig a Strada Ioan Calvin, Calea Saguna, Piata Catedralei, Strada M. Scevola, Malul Muresului, valamint az ezen uccák által határolt részekben.

— Inhalatórium. — Dr. Róna Speciális társas és pneumatikus inhalató. Javallatok: Orr-, torok-, gégebetegségek, (következményes fülbajok), hörgőhurut, asztma, tüdőgyulladás, tüdőcsúcsurhut, tüdő- és mellhártyalob utókövetkezményei. Str. O. Po-na 1/a (volt Ferdinand-u.)

A nemzetközi viszonylatban is
hírneves Gallina védi a komplett

NEMZETI

kapuját vasárnap d. u. fél 6 órakor a
Gloria-pályán. Ellenfele az AAC, Olympia
és Gloria játékosokkal megerősített

ATE

Séta a haldokló aradi „nagyvásáron“

— Ahol a vevő örök emlék marad — Unatkoznak az árúsítók —
Élet az ócskapiacn

Ma tartották meg Aradon a szokásos nyári nagyvásárt, mely minden tekintetben siralmas képét adja a mai gazdasági viszonyoknak. Városzinűleg nagyon sokan vannak, akik ezen cikk nyomán vettek vagy vesznek tudomást arról, hogy Aradon ma kezdődött a nagyvásár. Semmi, de semmi sem mutatja azt, hogy Aradon nagyvásár van. A mai nagyvásárra még a legnagyobb jóakarát mellett sem lehetett ráfogni azt, hogy „nagyvásár“, hiszen mindössze annyiban különbözött a pénteki hetipiactól, hogy egy-két szerencsejátékos vagy planétahúzó és gyorsfényképész, akiknek a mai napra nem volt életrevalóbb elfoglaltságuk, kiállottak a piacra, hogy velük is megszapordjon a vevőket váró eladók száma, akik egész napon keresztül csak várták, várták türelmesen a vásárló közönséget, amely bizony még mindig egyre késik.

Ha az ember végigsétál a vásáron, önkéntelenül is furcsának tűnik fel az a szinte bántó csend, amely az egész vásár területén uralkodik. A régi vásári zajnak, vásári hangulatnak ma még a nyomát sem találni. Ha megtörténik véletlenül az az ünnepélyes és szokatlan dolog, hogy valaki megkérdezi valaminek az árát, úgy az elárúsító csak apatikusan válaszol, mint aki már beletörődött sorsába és tudja, hogy a „vevő“ tisztán kíváncsiságból érdeklődik. Ha netán minden jelenlegi szokás ellenére a „vevő“ vevőnek bizonyulna, úgy ez határozottan sokáig emlékeztetésben marad a szegény elárúsítónak, aki majd büszkén mesélheti pár év múlva, hogy 1931-ben az aradi nagyvásáron sikerült egy vevőt hálójába keríteni.

A gabonapiac és a lóvásár forgalma

Az igazság kedvéért azonban mindenesetre meg kell állapítanunk, hogy az elárúsítók nem mindenütt egyformán mutatkoztak. A Tököli-téren például, ahol a napi piac volt és ahol a háziasszonyok szerzik be rendszeresen szükségletüket, még volt valami forgalom, éppen annyi, amennyi máskor is, a rendes hetipiacoikon. A gabonapiacn, a lóvásártéren, semmivel sem nagyobb a forgalom, mint egy gyenge hetipiace alkalmával. A parasztagdák, akik terményeiket vagy pedig állatjaikat hozták be a nagyvásárra, abban a bizakodó reményben, hogy itt majd pénzzé teszik, csalódottan állnak árújuk mellett, mert azt nem tudják értékesíteni. Mindannyiok felett ott lebeg az adósság Damokles-kardja, mely ha nem fizetnek, adóhivatal vagy pedig váltó alakjában csap le a gazdálkodókra, akiknek éppoly siralmas a helyzetük, mint annak a szerencsétlen városi polgárnak, aki a fogyasztóközönséget képezi és aki a minisztérium átkos terhét kénytelen viselni.

A teljes igazság kedvéért le kell szögezni,

Uccai harc állástkeresők és a rendőrség között

Vasúti munkások romboltak és fosztogatottak,
mert nem kaptak munkát

Varsőből jelentik: Plock városban a munkaközvetítő hivatal előtt ma több ezer főnyi tömeg gyűlt össze, mivel az a hír terjedt el, hogy a vasút ezer munkást keres. Később kiderült, hogy csak kétszáz munkásról van szó és ekkor az elkecseregett tömeg berontott az irodahelyiségekbe, ott összehányták az aktákat, kidobták a tisztviselőket, majd pedig a környéken levő élelmiszerüzleteket kifosztották. Csakhamar rendőri készültség vonult ki a helyszínre, amelynek csak hosszas uccai harc után sikerült a tüntetőket szétoszlatni. Többen súlyosan megsebesültek, míg számos munkást letartóztattak.

hogy még a legnagyobb forgalom az úgynevezett ócskapiacn uralkodik. Minden elképzelhető ócskaságot, kiszolgált selyemharisnyától kezdve egészen a legmodernebb típusú rádiógépig, mindent lehet itt vásárolni, föltéve, ha az embernek pénze van. Igaz ugyan, hogy vevő itt is csak elvétve akad. A szerteszét ágazó sorok között sétálva, a kíváncsiság kedvéért csupán, hogy az itt uralkodó árról némi halvány sejtelmem legyen, felemeltem a földről egy könyvet, mely Jókainak az Aranvember című munkája volt. A könyvért 60 lejt kértek és mikor alkudni próbáltam, a könyvet árúsító asszony kerekén kijelentette, hogy itt alkuinak nincs helye. Hiába kérem, ugylátszik, már az ócskapiacn is bevezették a „szabott árak“ rendszerét. Egyszóval megállapítható, hogy itt is, éppugy mint a többi vásártereken, csak nagyon kis számú vásárló közönség fordul meg.

Már a „vásárfia“ sem kell

A fent elmondottak után, melyből tisztán kitűnik a mai vásár megdöbbentően szomorú képe, csak az a kérdés marad hátra tisztázás végett, hogy tulajdonképpen minek és kinek rendezik a vásárokat? Minek tömök tele a város tereit sátrakkal? Minek ez a vásár, amelyen se a falusi termelő nem tudja értékesíteni termését, sem a városi kereskedő nem tudja eladni áruját a vidékről bejött lakosságnak? A mai vásároknak valahogyan az a színezetük, hogy azt inkább talán a gyermekeknek, mint a felnőtteknek rendezik. De hiszen a gyermek sem örül a vásárnak, mert tévedés lenne azt hinni, hogy a gyermek egyetlen öröme a vásárfia, ma még divatban van. Ez a szó, hogy: vásárfia, ma már teljesen kiveszett, eltűnt a mai idők, a mai vásárok szótárából.

R. J.

Felemelték a földgáz árát — a közönség nem használja többet

Tordára évtizedek óta először hoztak lát eladás céljából.

Tordáról jelentik: Motas, a földgáztársaság visszahelyezett elnöke felemelte a földgázárakat és a közönség elhatározta, hogy nem fog földgázt használni. Évtizedek óta nem történt meg Tordán, hogy a móccok fát hozták a piacra eladásra. Most megjelentek a fával rakott szekerek, amelynek tartalmát el is adták. A földgáztársaság milliókra menő követelést akar az iparvállalatoktól behajtani és ezzel valószínűleg létükben fenyegeti azokat.

Kommunista izgatásért letartóztatott aradi munkások ügye

Harminc nappal meghosszabbították a vizsgálati fogságot.

Az aradi törvényszék Senciuc—Cetetean-vádtanácsa ma tárgyalta a már huzamosabb idő óta letartóztatásban levő Bulzan Mitru és tizenhárom társa ügyét, akiket kommunista izgatásért helyeztek letartóztatásba. A vádtanács mind a 14 kommunista izgatással vádolt munkás letartóztatását harminc nappal meghosszabbította azzal az indoklással, hogy ügyükben a vizsgálat még nem fejeződött be. A letartóztatás meghosszabbítása különben előrelátható volt, mert annak idején a temesvári tábla szintén jóváhagyta az aradi ügyész letartóztatási határozatát s így bizonyos, hogy a munkások a főtárgyalásig letartóztatásban maradnak.

A vádtanács ugyancsak meghosszabbította Chers Flora letartóztatását, aki gyilkosságot és Stancu János letartóztatását is, aki leánya ellen követett el erkölcstelen merényletet s akitnek mindegyike harminc napja van az ügyész-ség fogságában.

SPORT KÖZLÖNY

A Ferencváros katasztrófális vereséget szenvedett Brazília válogatottjától

Brazília válogatott — Ferencváros 6:1 (2:1)

Saupauloból jelentik: A Ferencváros csapata tegnap Saupauloban játszott Brazília válogatottja ellen, melytől 6:1 (2:1) arányban súlyos vereséget szenvedett. Az első félidőben a Ferencváros még teljesen egyenrangú ellenfele volt a Brazil válogatottnak, de szünet után a védelme feltűnően gyengén játszott és ennek tulajdoníthatja katasztrófális vereségét.

A Ferencváros tiszteletgőlját Turay szerezte. Budapesten az a hír terjedt el, hogy a Ferencváros vezetősége a Délamerikában túrázó csapatát vissza akarja hívni, mert az együttes nem szerepelt olyan nagy erkölcsi sikerrel, mint két évvel ezelőtt. Budapesti munkatársunk felkereste Klement Sándort, a Ferencváros igazgatóját, akinek odanyilatkozott, hogy azon hiradás, mely arról szól, hogy a Ferencváros csapatát visszahívják Délamerikáturájáról, nem felel meg a valóságnak és az nem más, mint rosszakaratú híresztelés. A csapat teljesítményére vonatkozólag pedig mentsegiül csak azt tudta mondani Klement igazgató, hogy fáradt és a brazilok kemény futballt játszanak és a turavezetőktől kapott értesítés szerint a bíró is erősen hozzájárult ahhoz, hogy a csapat ilyen csúfos vereséget szenvedett.

Országos evezősverseny Aradon

Alig néhány hete alakult meg Sambateanu ezredes hivatalos kiküldetése mellett Arad székhellyel a Romániai Országos Evezős Szövetség, mely hatalmas méretű verseny rendezésével kezdte meg működését.

Julius 5-én, vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Maroscn az első országos evezősverseny, amelyen Románia összes evezősegyletei — számszerint nyolcan — vesznek részt.

Egyes versenyszámokra, pl. a junior-négyesre oly sokan neveztek be, hogy szombaton selejtező előfutamot kell tartani és csak a négy legjobb csapat kerül be a vasárnapi döntőbe.

A versenyszámokat változtatásan állította össze

a Szövetség, a legkomolyabb számok három négyesverseny lesz. Első a junior-verseny a Maros-, Hajós- és Hellas-egyletek által alapított díjért, második a senior-verseny Aradváros díjért és harmadik a legjobb hajók versenye a Hölgyek-díjért. Ezekon kívül skiffi- és dublóverseny lesz egy palánkos, mint II-od osztályú hajók számára, nemkülönben női négyes és végül a hagyományos nyolcasverseny.

Rendkívül szórakoztatóvá teszi a versenyt a rendezőség ama ujtása, hogy tábori telefon és dinamikus megafon felszerelésével nemcsak a végső küzdelmet, a finist lesz alkalma a közönségnek látni, de hallani fogja a start pillanatától kezdve a verseny érdekfeszítő és izgalmas teljes lefolyását is.

TARKA ESEMÉNYEK

A németeknek az olaszokkal kell keveredniük

Hanau professzor, a nemzeti szocialisták egyik vezetője, érdekes fajelméletet állított fel, amely éppen nemzeti szocialista körökben keltett élénk feltűnést és viharos ellenzést. A nemzeti szocialista érzelmű professzor csodálatos hajlékonysággal, valóságos tudományos büvészkedéssel fejtette ki egyik legutóbbi előadásán, hogy a fajokat tisztán megtartani nem lehet, ellenkezőleg igyekezni kell a jó fajokat keresztetni, mert csak így érhető el, hogy bizonyos degenerációk elkerülhetők legyenek. Hanau szerint a németeknek az olaszokkal kell keveredni és akkor tökéletes, temperamentos, mégis higgadt, okos és bölcs faj keletkezik.

D'Annunzio felhőkarcolója. D'Annunzio Gabriele, az olaszok reklámköltője most újból beszélt magáról. A Garda-tó melletti villájában, amelyet az olasz kormány egy német műtörténészről okkupált, fantasztikus konstrukciót helyezett el: egy miniatűr felhőkarcolót, amely ugyan mindössze két emelet magas, azonban a szobák olyan kicsinyek, hogy az ember csak guggolva fér el bennük. A „felhőkarcoló”-ban külön osztálya van a modern művészetnek, táncnak és tudománynak. Mindegyik emeleten D'Annunzio szobra mosolyog a látogatóra.

MISTINGUETT PIZSAMÁBAN. Mistinguett, az ismert párisi revüszár néhány nap óta Amsterdamban vendégszerepel. A híres színésznő a csendes hollandi városban különös módon csinált reklámot magának. Amint megérkezett a városba, égő piros pizsamát öltött és két kísérőjével ebben a toaletben sétálni ment. A pizsamás felvonulás olyan nagy szenzációt keltett, hogy helyenként az uccai közlekedés is megakadt. Akadtak, akik feljelenítették Mistinguettet, de a rendőrség megállapította, hogy a pizsama olyan diszkrét, hogy semmi ok nincs a beavatkozásra.

CSALÁDI HÁZÉPÍTÉSI LÁZ BERLINBEN. Az emberek mindenütt menekülni igyekeznek a nagyvárosokból azok környékére. Berlinben a nagy családiház-építési láz következtében március hónapban 14.000 ember költözött ki a periferiákra, amelyek közigazgatásilag már nem is tartoznak Berlinhez. A birodalmi főváros lakóinak száma 4.330.000-ről 4.316.000-re csökkent.

A néma film utólagos szinkronizálása. Hepworth és Weka angol filmtechnikusok új eljárást találtak fel, amelynek segítségével bármely régi filmet hangossá lehet átalakítani. Egy husz évvel ezelőtti VII. Edward angol király temetéséről felvett filmet most utólag szinkronizáltak és azt mint hangosfilmet mutatták be. A filmet több olyan európai uralkodó láthatta, aki azóta meghalt, vagy trónját veszítette.

A JÓTÉKONY TENORISTA. Armando Tokatjan, a newyorki Metropolitan opera világhírű tenoristája, aki ezidőszakra a Semmeringen nyaral, ott időzése alkalmával ötven szegény ausztriai gyermeket teljesen felruházott.

Egy család tragédiája. Az amerikai Jonqueresben egy lakóházban tűz ütött ki. A gyermekek hálószobájában a család nyolc gyermeke, akik közül a legfiatalabb egyéves, a legidősebb tizenegyéves volt, bennégett. Az apa hiába próbált gyermekeinek segítségére sietni. A tragédia után az apa megtebeledett.

MERÉNYLET EGY KÉP ELLEN. Az amszterdami büntetőbíróság a napokban tárgyalta Rembrandt „Anatomia” című festménye ellen elkövetett merénylet ügyét. A tettes — egy siketnéma könyvelő — a tárgyaláson nem jelent meg. Az amszterdami múzeum igazgatója kijelentette, hogy a merénylet következtében a kép nem veszített szépségéből, csupán a forgalmi értéke csökkent. Az ítéletet július 9-én hirdetik ki.

Jéghegyek az Atlanti Óceánon. A nagy hőség következtében az idén az Atlanti Óceánon egyáltalán nem lehetett jéghegyet látni. Tavaly 440 uszóhegy veszélyeztette az oceáni hajóforgalmat. A rekordszám 1912-ben 1019 darab jéghegy volt. Ebben az évben történt a Titánio ismeretes katasztrófája, amely szintén egy uszó jéghegygel ütközött össze.

Németország árpaszükségletének egyharmadát Románia látja el

Románia nyolcmilliárd értékű terményt vitt ki Németországba — Kölcsönösen nagy vámkedvezmények az új szerződésben — Két évre kötötték meg az egyezményt

Bucurestiből jelentik: Manoilescu, a kereskedelmi miniszter ma kiegészítette a német-román kereskedelmi egyezmény ismertetéséről adott nyilatkozatát. A miniszter újabb nyilatkozatából kitűnik, hogy Románia maximálisan 78 ezer vaggon árpát exportálhat Németországba, vagyis a német szükségletek 33 százalékát. A múltban a tengerinél a maximális kvantum 28 ezer vaggon volt, ez a szám most emelkedni fog. Érdekes számadatokat is közölt Manoilescu. A háború óta Románia 8 milliárd értékű terményt exportált Németországba, Németország viszont 6 és félmilliárd értékű ipari cikket helyezett el a

romániai piacon. Az új egyezmény egyébként az előállatra speciális feltételeket szab. Románia 7 ezer ökröt és 80 ezer vágott sertést vihet ki Németországba. Teljesen vámentesek lesznek a nyersbőr, dió, bizonyos faárúk, a napraforgóolaj, a repceolaj és még néhány más cikk. Ezzel szemben Németország Románia részéről 3 százalékos vámkedvezményben részesül a következő árucikkekkel: Lakkbőr, tubusok, linoleum, kaucsukfonalak, automata-műszerek, gépek, szerszámok, alumínium tárgyak, játékok, fényképezőgépek, a gyapjúfonál, selvenszál, olló, dinamók és még néhány cikk. Az új szerződés időtartama 2 esztendő.

Versengés a Miss Transylvania büszke címéért

Díjmentes utazás Temesvárra — Az ünnepségek programja — A ruha nem fontos

Ma este érkezik Temesvárra Erdély husz legszebb leánya, hogy a holnapi, vasárnapi választáson versenyezzenek a Miss Transylvania büszke címért. A rendezőség a július 4. és július 5-iki választás programját következőképp állította össze: 4-én, szombaton este 10 órakor ismerkedési bankett és tánc a Palace-kávéházban. Belépés díjmentes. A banketten résztvenni óhajtok terítékének ára 80 lej. Ötödikén délelőtt 11 órakor a Missek reggelije a Boulevard-cukrászdában. Ötödikén, vasárnap délelőtt 12 órakor autóvirágkorzó, filmezés a Lloyd-soron és a város bemutatása a Misseknek. Utirány: színház, Józsefvárosi állomás. Gyárváros, Kossuth-tér, színház. Délután öt órakor a Missek közreműködnek a temesvári nő és leányegyletek tagjaival együtt a mentőknek a Lunaparkban rendezett nyári ünnepélyén. Este tíz órakor Miss Transylvania-választás a Lunapark nagytermében. Utána tánc hajnalig. (Kedvezőtlen idő esetén a választást és a táncmulatságot a Palace-kávéház különtermében tartják meg.) A rendezőség ma közölte az Aradi Közlöny szerkesztőségével, hogy nemcsak a megválasztott Missek, hanem azok udvarhölgyei is egy-egy kísérővel díjmentesen utazhatnak Temesvárra, ahol ugyancsak díjmentes lakást, reggelit, ebédet és vacsorát kapnak, ezenkívül úgy a Missek, mint az udvarhölgyek, valamint azok kísérői részére a Ferdinand-szállodában tartottak fent megfelelő számban szobákat.

A versenyen való részvételre vonatkozólag fontos közleménye a rendezőségnek az is,

hogy mindenki tetszés szerinti ruhában vehet részt a versenyen, mert a zsűri elsősorban a versenyző hölgyek szépségét tartja szem előtt és a kiválasztott legszebb leány, szépsége után fogja elnyerni a Miss Transylvania címet.

Becsapni a közönséget

csak egyszer lehet!!

Nálunk

2 ernyőt kap

egynek az árát! Győződjön meg és látni fogja, hogy mi mindég megtartottuk azt, amit hirdetésünkben ígértünk!

A tűztől megmentett ernyőinket minden elfogadható áron árusítjuk!

Transilvania Ernőáruház

(Fischer Eliz-palota.)

Napernyőkben óriási választék! Javításokat olcsón vállalunk!

Gyújtogatással vádol egy aradi biztosító

Az Első Erdélyi Biztosító érdekes feljelentése — Rejtélyes tüzesetek két aradmegyei községben

Érdekes bűnvádi feljelentést tett ma az aradi ügyészség az Első Erdélyi Biztosító Intézet aradi vezérképviselője. A feljelentésben a biztosító intézet eladja, hogy Seprös és Sinte aradmegyei községekben 1919-től 1929-ig terjedő tíz év alatt évenként alig egy-két tüzeset volt és ezek alkalmával is rendszerint csekély értékű biró dolgok égtek el. Az utóbbi két év alatt azonban feltűnően sok seprösi és sintei gazda biztosította be a házát, amelyre a biztosítás megkötését követő második évben rendszerint porrá égtek. A feltűnő gyakorisággal ismétlődő tüzeseteknél joggal volt feltételezhető, hogy azok gyújtogatásból származtak. A biztosító intézet feljelentésére bevezetett

csendőri nyomozás azonban semmi pozitív eredményt nem mutatott fel. A feljelentésben, melyet ismeretlen tettesek ellen adott be az Első Erdélyi Biztosító Intézet, 22 biztosított félnek, valamint a vele társas viszonyban lévő Steaua Romana biztosító intézet 37 biztosított félnek nevét sorolja föl, mint akik az utóbbi két évben tüzkárt jelentettek be. A feljelentés szerint a tűz gyanús körülmények között keletkezett, ezért a kár kifizetésénél érzékeny anyagi veszteség érte a biztosító intézeteket. A feljelentés alapján az aradi ügyészség az ügyet a vizsgálóbíróhoz tette át, amely a közeljövőben kezdi meg az új — a pankotai Gáló-féle gyújtogatási perhez hasonló — monstre-gyújtogatási vádban a bűnügyi vizsgálatot.

RÁDIO KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Rádió a vasuti rendezés szolgálatában

A személy- és teherforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében elsőrangú fontossága a vasuti rendezési szolgálat. Nagyobb távolságoknál a rendező lokomotív és a többi mozdonyvezetők közötti érintkezés megoldására már eddig is számtalan módon próbálkoztak. Most úgy értesülünk, hogy a német birodalmi vasutársaság a drótnélküli telefon és táviratozást is bevezeti a rendezési szolgálatba és pedig egyszerre két rendszerrel kísérleteznek. A. C. Lorenc-féle rendszerrel minden mozdonyra egy vevőkészülékkel, erősítő, hangszórót és keretantennát szerelnek, a mozdonyvezető Morse-jelek útján kap utasításokat a rendező mozdonytól. Ezt a rendszert Erfurt, Saalfeld, Hamm és Halle a. d. Saale állomások használják. Pankow és Hochfeld Süd állomásokon pedig a Telefunken rendszerrel kísérleteznek. Itt az egyoldalu telefonrendszer útján kapják a mozdonyvezetők az utasításokat. Mindkét rendszerhez antennát használnak. Ezeket a rendezésnél használatban lévő sinek mellett szerelik fel, úgy hogy csak egész kis adó-felszerelések szükségesek.

350 kw.-os adóállomást épít a szovjet. A Moszkva melletti Sselcokvban lévő állomást, mely már most is 100 kw. antennahosszával dolgozik 938 méteren, 350 kw-ra akarják felerősíteni. A munkát orosz mérnökök végzik és a felhasználandó anyagokat is Oroszországban állítják elő. A költség kétféle rubelt fog kitenni. Az adó célja tulajdonképpen az, hogy a németnyelvű kisebbségeket, a volga-németeket befolyásolja. Ebből a célból hetenként kétszer, szombaton este 20 órakor és vasárnap reggel 9 órától németül fog közvetíteni.

Rádiótorpedóval kísérletezik az amerikai tengerészet. A torpedó szerkezete teljesen megegyezik a csak abban tér el, hogy haladási irányát rádióhullámok segítségével, tetszés szerint lehet változtatni, sőt több km.-es ut után visszavezethető az anyahajóhoz.

Rádió „tolmács” a berlini kongresszusokon. Egy nagy világkongresszuson a rendezőségnek nagy gondot okoz a nyelv kérdése, mert ez minden nemzetközi összejövetelen nehézségeket szokott okozni annyira, hogy gyakran a hallgatóságnak fogalma sincs miről is beszél a szónok. Ez egyik legjobb bevált módszer szerint a tolmácsok a szónok közelében foglalnak helyet, akik az elhangzott beszédet azonnal lefordítják s egy egészen speciális, szájhoz simuló mikrofonba sugatják. A mikrofon után erősítők következnek, majd az elosztóvezeték, minden hallgatóhoz egy kis dobozkába van vezetve. Ide kapcsolható a fejhallgató és egy kar segítségével német, francia, angol nyelveken beszélő tolmácsal kapcsolható össze. Tehát mindenki szabadon választhat, hogy milyen nyelven kívánja hallgatni a szónokot.

Egy szikraadóval kevesebb. Tripoliszból kaptuk a jelentést, hogy a Trik-el-Gelara-i szikraadó állomás már több mint egy hónapja lámpaadásra tért át. Ez az adó volt az egyike a legerősebbeknek, amely Budapest adását zavarta. Úgy tudjuk, hogy a magyari posta intézkedett annakidején a zavar megszüntetésére.

Hozzuk rendbe akkumulátorainkat. Az akkumulátorok repedezett szivárgó szurokrétege s a lötyögő pólusok állandó bosszúság tárgyát képezik sok amatőrnél. Nem rendelkezik mindenki fuvott gázlánggal, amivel könnyűszerrel hozhatjuk rendbe akkumulátorunkat. Minden hozhatunk van azonban forrasztópákája a szerszámai között. A káliumhiperman-gán-oldattal lemosott s utána teljesen szárazra törölt akkumulátor beteg szurokréteget a kellemes felhevített pákával szépen, s üveghez hasonlóan kezeljük, teljesen rendbe hozhatjuk ha kevés apróra tört szurok szórunk a akkumulátor repedéseire s a meleg pákával az egészet egy tömeggé olvasztjuk össze. A réz-kontaktusokat pedig vazelin vagy zsírral történő bekenéssel védjük meg a kellemetlen zöld rozsától. Akinek még forrasztópákája sincs, az egy darab hosszú vasat melegít meg s ezzel is sikerülni fog a művelet.

A német-sági halál-sorompó ügye az aradi törvényszék előtt

Le nem eresztett sorompó. Összeroncsolta a vonat Bátor Józsefet — A váltóórát tízennégynapi elzárásra ítélték —

Halálos vasuti szerencsétlenség történt 1927. őszén az Aradhoz közel fekvő Németség község vasuti megállójának közelében. Az esti személyvonat elütötte Bátor József német-sági lakos kocsiját, azt mintegy száz méteren át maga előtt tolt, s midőn végre a vonatot sikerült megállítani, a kocsin ülő gazdát a felismerhetetlenségig összeroncsolta szedték ki a mozdony kerekei alól. A vasut igazgatósága vizsgálatot indított a szerencsétlenség ügyében és megállapította, hogy az országutat elzáró vasuti sorompó a szerencsétlenség idejében nem volt leeresztve, s így a vasuti megálló órá. Bauer Sebestyén felelős a bekövetkezett szerencsétlenségért, akit a vizsgálóbizottság előterjesztésére, a vasut igazgatósága fegyelmi uton el is bocsátott állásából.

Ugyanekkor bünvádi eljárás is indult Bauer ellen, az aradi törvényszék Orezeanu-tanácsa ma tartotta a halálos kimenetelű vasuti szerencsétlenség ügyében a fő tárgyalást. Az elbocsátott ór védelméül előadta, hogy — bár a sorompó leeresztetlen volt, — a bizottság megállapítása szerint, Bátor József

aludt kocsiján, amidőn a vasuti pályatest közelébe érkezett és csak akkor ébredt fel, amidőn a vonat már a lovakat elütötte. Segíteni már nem lehetett és Bátor József az álmok kábulatából magához térve, nem is próbálta meg, hogy a kocsiról leugorjon. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével, Bauer Sebestyént 15 napi elzárásra és ezer lej pénzbírságra ítélte.

Nyolc évi fegyház katonai titkok elárulásáért

A csehszlovák hatóság súlyos ítélete Böhm Ferenc keresztényszocialista párttitkár perében.

Prágából jelentik: A rimaszombati törvényszék ma tárgyalta a katonai árulással vádolt Böhm Ferenc keresztényszocialista párttitkár és Imre nevű öccsének bűnperét. A bíróság mindkettőjüket katonai árulásban bűnösnek mondtotta ki és Böhm Ferencet nyolc évi, míg Böhm Imrét hat évi fegyházra ítélte. A tárgyalás zárt ajtók mögött folyt le.

Ötszázmillió dolláros kártérítési per

A világ legnagyobb kártérítési pere, amelyben nyolcvan milliárd lejt követel a felperes — A szovjet által elkönfiskált petroleummezők egy amerikai cég szolgálatában — Százhetvenhat millió perköltség

A newyorki törvényszékhez olyan keresetet nyújtottak be, amely a kártérítési perek történetében a leghatalmasabb a mai napig. A Salimov és Társa cég több más jelentős céggel együtt keresetet indított a Standard Oil Company of New-York és a Vacuum Oil Company ellen ötszázmillió dollár, tehát több mint nyolcvan milliárd lejt kártérítés megfizetéséért.

Az előzmények még a háború előttre nyúlnak vissza. A Salimov és Társa cég több más olajtermelő céggel együtt megvásárolta a cári Oroszország egész területén található petroleum és annak termékeinek kizárólagos koncesszióját, később azután a területet is meg-

vették úgy, hogy azok az amerikai társaság tulajdonát képezték. A petroleumföldéken hatalmas gyártelepeket létesítettek a termékek feldolgozására. A forradalom kitörése után az amerikai társaságok beszüntették a termelést, majd a szovjetkormány el is kobozta ezeket a területeket. A Salimov és Társa cég az amerikai kormányok minden presztízst igénybevette, hogy a saját tulajdonukat képező petroleumföldet és az azokon létesített gyárakat, kutakat visszakapják, mert a társaság még a háború előtt közel ötven millió dollárt fektetett bele ebbe az üzletbe.

Diplomáciai lépések történtek, majd a világ döntőbírása is foglalkozott az ügyvel, de mert Oroszország nem lépett be a Népszövetségbe és a diplomáciai viszonyt nem vette fel az összes európai államokkal, minden gyűléses, intervenció hiábavalónak bizonyult. A szovjet semmiféle engedményeket adni nem volt hajlandó. Később a szintén amerikai két nagy olajtermelő cégnek, a Vacuum Oil Company-nak és a Standard Oil Company-nak nagyobb tétel petroleumot szállítottak a szovjet iparvállalatai és a Salimov és Társa cég megállapításai szerint csak 1925. óta több mint 35 millió horvát petroleumot kapott a cég Oroszországtól. A jogaitól megfosztott tulajdonosok többször figyelmeztették a Standard és Vacuum Oil cégeket, hogy az Oroszországból szállított petroleum az ő tulajdonuk és annak átvételére feljogosítva nincsenek, míg most 500 millió dollár erejéig kártérítési keresetet indítottak. Érdekes számok mutatják a hatalmas per kereteit. A felperes céget 74, az alperes céget 61 ügyvéd képviseli. A felperesek az Egyesült Államok leghíresebb jogászait állították sorompóba. Így a newyorki Simson, a chicagói Harold és Morrisson és a detroiti Peck jogá-szokat kérték fel keresetük benyújtására. Az alperes cég sem maradt adós és a newyorki Thomsen, Shanpeech és a leghíresebb közgazdászok egyikét, Harry Brown egyetemi tanárt kérték fel a védelem ellátására. A periratok minimálisan négy tonnát nyomnak és a tárgyalás legalább hatvan napig fog tartani. A felperes cég 11 millió dollár költséget irányozott elő, ami lejjén 176 milliót felel meg. Ha a per megnyerné a felperes, nemcsak hogy a két cég nem volna képes azt megfizetni, de az Egyesült Államok Nemzeti Bankja is fizetési závarokba kerülne. Az amerikai jogászok körében óriási érdeklődéssel néznek a per elébe, amelyet a hatalmas anyag miatt valószínűleg csak jövő év szeptemberében tarthatnak meg.

UJSÁG
MINDEN
SZOMBATI
SZÁMÁBAN
INGYEN
MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES
RÁDIO-
MELLÉKLET
TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: Sándor Iván hírlapiroda, Löbl hírlapiroda aradi cégeknél

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csökken a posta jövedelme a repülőbélyegek miatt

A levélforgalom jelentékeny mértékben megcsappant és ez a postának nagy kárt okozott

A bucuresti-i postavezérigazgatóság megcsinálta a posta félévi mérlegét és megállapította, hogy számos millió hiánnyal dolgozik a posta. Ez a hiány különösen azóta növekedett ijesztő arányban, amikor kötelező lett a levelekre a repülőbélyeg ragasztása. Mástól év előtt a levelek portója még öt lej volt, amelyet népjóléti célokra huszonöt banis segélybélyegekkel kellett kiegészíteni. A múlt esztendőben megszüntették a segélybélyegeket és ugyanakkor meg is drágították a levélküldést. Egy levél azóta már nem öt lej és huszonöt bani volt, hanem hat lej lett. Kénytelen-kelletlen belenyugodott ebbe a közönség, mert nem kellett külön vesződni a segélybélyegekkal. Ebben az esztendőben azonban megterheltek a leveleket az egy lejes repülőbélyegekkal. Most már azután a levelek portója hét leibe kerül. Ezt már nem veszi be a közönség és már csak igazán a

legsürgősebb esetekben ír levelet. A legtöbb külföldi államba szóló levelek portója hét lej és ötven baniba kerül. Emellett azután különös, hogy egy belföldi levél vitele csak ötven banival legyen olcsóbb.

Mint értesülünk, a posta vezérigazgatósága memorandumot terjesztett a közlekedési miniszter utján a minisztertanácshoz és kéri a leveleket a repülőbélyegekre kötelező használatát alól mentesíteni. A vezérigazgatóság megindokolásában elmondja, hogy a repülőbélyegek használata óta a levelek küldése jelentékenyen megcsappant és ha ez így folytatódik, akkor az év végéig a posta deficitje elérheti a háromszáz millió lejt. A kormány állítólag helyt ad ezeknek a fejtegetéseknek és hozzá fog járulni, hogy a levelekre ne kelljen a közönségnek repülőbélyeget ragasztani. Ebben az esetben a levelek viteldija újra hat lej lesz.

Kisért a petroleum és benzín áremelése

Harc a petroleumkartell ellen — Emelni akarják az árakat — A minisztérium is felemeli az illetékeket

A petróleumkérdés körüli harcok egyre nagyobb hullámokat vernek. A napokban a petróleumlerakatok tulajdonosai országos gyűlést tartottak Bucurestiben, melyen 580-an vettek részt. Heves felszólalások hangzottak el a gyárosok petroleumkartell alapítási tervét ellen, melyek előreláthatólag súlyos kihatással lennének a nagyközönség érdekeire. A gyűlés egyhangú álláspontja az volt, hogy a gyári kartell megalkulása egyértelmű az árak azonnali jellemző emelésével, ami részint a magánlerakatoknak, részint a közönségnek óriási károkat okozhat. Miután azonban kilátás van arra, hogy semmiféle tiltakozás sem képes a kartellalakításnak gátat vetni, a gyűlés már most határozatilag kimondta, hogy a kartellalakulás esetén az illetékes minisztériumhoz memorandumot intéz, hogy hasson oda, miszerint a kartellbe tartozó gyárak 15 százalékos haszonnál többet ne kalkuláljanak. Sajnos, azonban a termelők, a lerakattulajdonosok és a közönség érdekeit más akciók is veszélyeztetik. A gyűlés tudomást szerzett arról, hogy

az illetékes minisztérium elhatározta, hogy a petroleum és termékeinek illetékeit ismételten felemeli. Tudvalevő, hogy a benzín illetéke eddig is 6 lej volt. Ezt most 9 lejre akarják felemelni, tehát ha tekintetbe vesszük a benzín tényleges előállításí árát, úgy meg kell állapítanunk, hogy ennél a belföldi illeték is jóval nagyobb. A közönség tehát nem a benzint fizeti meg, hanem — az illetéket. Szó van továbbá a petroleum és termékeinek illetékeit ismételten 3 lejes és a kátránynak 0.30 lejes illetékemeléséről. Ilyen körülmények között a benzín ára Aradon a rendes forgalomban 17—18 lejre szökne fel.

A kormány azt állítja, hogy az új illetékből befolyó jövedelemből a petroleumtermelőket kívánja támogatni és 57 millió lejt akar áldozni a lerakatok modernizálására.

A lerakattulajdonosok országos gyűlése megalakította a szindikátus besszarábiai, erdélyi és bánági kerületeit is. A bánági kerület elnöke Breuer Lajos lett.

Augusztus 15-én megszűnik a tűzifa kedvezményes fuvardíja

Emelkedni fog a fa ára. — Megszűnik a bizonytalanság — a fogyasztók kárára

Bucurestiből jelentik: Heteken, sőt hónapokon keresztül erős küzdelem zajlott le a belföldi tűzifatermelők és kereskedők különböző csoportjai között a vasúti fuvardíjak kérdése körül. Mint ismeretes, a CFR már évek óta olcsóbb szezontarifát szokott beállítani február elseje és augusztus 15-ike között a tűzifa részére. Ezt a kedvezményt a tűzifások szerették volna egész évre kiterjeszteni, annál is inkább, mert a kedvezményes szállítási nyári hónapok csak a vasut számára jelentenek szezonot a vagonszámra és a kevés szállítmány szempontjából, míg a tűzifakereskedelem tulajdonképpen szezonja éppen a téli hónapokban van.

A tűzifa fuvardíjának egész éven át érvényes csökkentését nem sikerült kiharcolni, de még a nemzeti-parasztpárt kormányzása alatt olyan megoldás terve vetődött fel, hogy az 1931. évben, december 31-ig érvényben maradnak a redukált szezontarifák és 1932-ben a vasut egész évre szóló új fuvardíjakat fog életbe léptetni. A kormányváltozással azonban ez a terv bizonytalanná vált, ami szemmel láthatóan idegesítette a piacot. A kereskedők nem tudták, szerezzék-e be idejekorán a szükséges mennyiséget, nehogy a magasabb fuvardíjak miatt veszteségek érjék őket, vagy pedig várjanak a rendelkezésekkel, mert ha megmaradnak a fuvardíjak, kamatvesztés érkezik rájuk.

Most végre eloszlatták Bucurestiben ezeket a kétségeket, amennyiben a kormány elhatározta, hogy a szezonkedvezményeket nem hosszabbítja meg, illetve augusztus 15-én visszahelyezi érvénybe a rendes fuvardíjakat. Ez a határozat a fakeskedelemnek meghozta ugyan a biztonságot, de annál hátrányosabb a fogyasztókra. A helyzet most ugyanis az, hogy a jómodu fogyasztók, akiknek volt rá pénzük, a szezontarifát idején lényegesen olcsóbban tudták beszerezni téli faszükségletükre, míg a kisemberek tömege, amely amúgy is annyi gondal küzd, jóval drágábban fogja megfizetni a téli tűzifát.

Egy lejes bélyeget kell ragasztani egy kilogramm kenyérre. Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk a kormányhoz arról a tervéről, hogy a kenyérfogyasztást a gabonatermelők javára megadóztatja. A javaslat azt tervezi, hogy egy lejes és 50 banis bélyeg felragasztását teszi kötelezővé a kenyérre és az így begyűlt összegekből adja a gabonatermelőknek a prémiumot. A kormány fel akar ezenkívül állítani egy vetőmag-analizáló intézetet és a legjobb minőségű vetőmagot szintén jutalmazni kívánja. Végül ezenkívül minden gabonátízetet be kell jelenteni. A törvény rendelkezései ellen vétőket 5—50 ezer leig terjedő büntetéssel sújtják.

Az 1925. óta épült házak is adómentesek

Bucurestiből jelentik: Az építkezés elősegítésére a kormány, mint megírjuk, törvényjavaslatot terjesztett be, amely javasolja, hogy minden, 1925. óta épített ház is, az éven keresztül adómentes legyen, továbbá öt évig is 25, újabb öt éven át pedig 50 százalékos adókedvezményben részesüljön. A kedvezmény a pótdóra is vonatkozik. A ház jövedelmét nem számíthatják be a globális adóba. Jelentős a javaslatnak az az intézkedése is, amely megengedi, hogy a házra felvett adósságokat is beszámítsák.

Csökkérelem. Az aradi törvényszék csődbíróságához dr. Ciumpilla Péter ügyvéd csődke-relmet adott be az Industria S. A. Arad fatermelő cég ellen 4000 lej követelése erejéig.

A hetipiac árai. A mai hetipiacon a következő árak alakultak ki: 1 darab tojás 1.30—1.50 lej, 1 pár sovány liba 90—130 lej, 1 pár hizott liba 340—400 lej, 1 pár sovány ruca 70—100 lej, 1 pár hizott ruca 170—200 lej, 1 pár csirke nagyság szerint 35—60 lej, 1 pár tyúk nagyság szerint 90—130 lej, 1 kilogramm tehénmáj 10 lej, 1 kilogramm juhtmáj 32—35 lej, 1 kilogramm vaj 80—100 lej, 1 liter tejfel 35 lej, 1 liter tej 5—6 lej, 1 darab kelkáposzta 0.50 lej, 1 kilogramm bab 8—10 lej, 1 kilogramm burgonya 5—6 lej, 1 köteg hagyma 1—2 lej, 1 kilogramm körte 6—7 lej, 1 kilogramm cseresznye 8—12 lej, 1 darab káposzta 4—5 lej. — Gabonaárak: Buza métermázsánként 290—300 lej, tengeri métermázsánként 320—340 lej.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Tek. Steiner Jakab tanár Urnak.

Lelkiismeretes, fáradhatatlan, szakszerű tanításáért, hálás köszönetet mondunk.

Több szülő nevében:

Komlós és Váradi.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen emlékü férjem, illetve édesapánk utolsó útján megjelenni, részvétüket kifejezni és emlékének virággal adózni szívesek voltak, ezúton fejezzük ki szívből jött köszönetünket, ugyancsak a különböző egyesületeknek, kik testületi megjelenésükkel rótták le iránta érzett megbecsülésüket.

Arad, 1931. július 3.

özv. ifj. Vas Gusztávné és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondok szomorú köszönetet Aradváros vezetőségének és tisztikarának, a sok jóbarátnak és jóismerősnek, akik felejtethetetlen emlékü, drága jó férjem

Györgyössy Ödön

Aradváros számvevőségének volt tisztviselője

végtestességén megjelentek, ravatalát virágokkal halmozták el és mérheterlen fájdalommat őszinte részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

Hálás köszönetet mondok továbbá Varga Imre temetkezési vállalatnak gondosságáért, figyelmességéért és méltanyosságáért, amellyel boldogult férjem végtestességét megrendezte.

Arad, 1931. július hó.

özv. Györgyössy Ödönné.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DLIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelgés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetéseknek vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

MINDENKORU FÉRFI,

aki súlyt helyez arra, hogy férfi energiáját ápolja, használja a

„Vita-Perpetua“

Radium Specialbінде-t,

Dr. L. Ehling,

mert ennek használata a férfierőt az aggkorig biztosítja. Az idegekre rendkívüli enyhe hatással van. Állandó derült kedélyt biztosít és felfrissíti a szellemi képességeket. Évekig eltart. Kapható minden gyógyszerár és drogériában. Egy darab ára 300 Lel. Számtalan elismerő levél és szakorvosi vélemény. Mindennemű felvilágosítással szolgát és díjmentes prospektust küld a Vezérképviselőt:

„Vita-Perpetua“

Arad, D. Balassa 166.

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ, megbízható mindenre, éves bizonyítványokkal azonnala lölvétetik Kornisénál, Str. Eminescu 16. 1203

VIZSGAZOTT fűtő jó bizonyítványokkal, lehetőleg gyermektelen, helybeli iparvállalathoz portánnak felvétetik. Lakás, fűtés, világítás természetben. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével. Fűtőportás" jelígre Rudolf Mosse hirdetőbe kértnek. 208

LAKÁS.

KIADÓ augusztus 1-re Marosparton, törvényszéktől 8-ik új házban 2 szobás parkettás modern lakás, fűtő és mellékhelyiségekkel. Megtekinthető 10—12-ig. Bővebbet Str. Eminescu 9., I. em. 2168

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KIADÓ két elegánsan butorozott egy-másba nyíló különbejáratu szoba fűtőszoba használatával azonnala. — Cim: v. Ferdinand-uca 9., első emelet az udvarban. — Pontos cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. — Ugyanott egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. 2001

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

UJONNAN renovált 3 szobás, parkettás, fűtőszobás uccai lakás azonnala kiadó, volt Szabadság-tér 5-6. Ugyanott jégsekrény eladó. 2111

EGYSZOBÁS, konyhás lakás 16 téren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás 1-es emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

NAGY táperejű, főzőtt, sürtő malátamos-lék hektoliterenkint 20 leiert kapható Keményitőgyár, Arad, Str. Fabricii 45. 2169

FELHIVOM a nagyérdemű közönség b figyelmét dusan felszerelt bizományi üzletemre, hol szebbnél-szebb antikpoharak, festmények, antikbutorok, ékszerek, ezüst tárgyak, tükrök, ágyhuzatok, asztalok, kredencok, székek, komplett szobaberendezések, zongorák, hegedűk, vitrinek, fotelek, fali vitrinek, különböző dísz tárgyak, storeok, függönyök stb. kaphatók. Kérem kirakataim megtekintését. SALGONE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

KERESEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédlő, uriszoba butorokat, antik komód és szekretereket, antik brekatokat, asztaltárgyakat, jégsekrényeket stb. SALGONE bizományi-üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vasbordok eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

SIESSEN

vásárolni

kerékpárt, gummit és kerékpár-alkatrészt

HAMMER VILMOS-nál

Plata Avram Iancu 5-6. sz. (Szabadság-tér),

mert az olcsó kiárúsítás

csak ma estig tart.

ÜZLETEK.

Csemege- és fűszerüzlet,

elsőrendű, jólbevezetett, a legfőbb utvonalon, e l a d ó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2201

Bármily rentabilis és reális

VÁLLALKOZÁST

finanszíroznék, vagy biztos fedezet ellenében haszonrészesedést vállalnék 50.000—1.000.000 lej erejéig. Teljes és részletes ajánlatok „Szerény” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2201

KÉSZPÉNZÉRT megveszem, rögtön ki is fizetem eladó dolgaiat. Keresünk sürgősen karácsonyi ajándékokat, Singer varrógépet, jégsekrényt, kávékályhát, futószőnyegeket, kerti garnitúrákat, zongora-széket, kis caasát, hálószobákat, ezüstöt, briliáns köveket, más kávé terményeket.

ELADÓ: Barok ebédlő 4800, konyhaszekrény 560, jégsekrény 780, hálószoba 8700, amerikai íróasztal 950, 2 ajtós politurós jó szekrény 650, ebédlő plüss divány 850, rádió 8800, kerti székek, függönyök, Lengyel-féle világos hálószoba, nagy mahagoni könyvszekrény 4600, bőrgarnitúra 7500, otomán 900—1600, tonet szék 140, fehér leány-szoba, keleti perzsaösszekötők és nagy szőnyegek minden elfogadható árban.

Szőnyeg-javításokat a nagyon olcsón vállalunk. A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház havi 2 százalékos kamattal folyószálozolgóköcsönöket ékszerekre, arany, ezüst tárgyakra, textilárúakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb., stb. — COMISIO, Bul. Reg. Ferdinand 21.

5 szobás,

fűtőszobás magánház, pincével, külön egyszobás, konyhás lakással, coa 400 []-os gyümölcsös telekkel, 6 perenyire a vasútállomástól, autóbussz megállótól 2 perenyire, 420.000 lejért e l a d ó. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2200

Mindenki siessen a Daciába,

hogymég ihasson a

világhírű Pilseni Urquell

sörből,

mely a háboru óta először

ismét kapható!

PILSNER URQUELL KIZAROLAG

A DACIÁBAN KAPHATÓ.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL“.

Rádió műsor.

SZOMBAT, JULIUS 4.

Bucuresti. 1.00. Gramofon. 5.00. Sibiceanu-zenekar. 6.10. Sibiceanu-zenekar. 7.00. Gramofon. 9.15. Táncczene a Lydo-medencéből. — Budapest. 9.15. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 12.00. Déli hangversz. 12.05. A rádió házikvartettének hangversenye. 4.00. Kortsák Jenő novellái. 5.00. A Szociális Műszakiársulat előadása. Földy Ilus: „Leányproblémák.“ 5.30. Varga Imre magyar nótákat énekel. Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 7.30. W. László Fr. zsi hegedűművészhangversenye. 8.00. Másfél óra könnyű zene. 9.30. Farkas Jenő és cigányzenekarának

hangversenye a Spolarich-kávéházból. Majd: Operett-részletek és dalok. Utána: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. — Bécs. 11.00. Gramofon. 12.00. Silving-zenekar. 3.20. Táncczene gramofonon. 5.00. Wacek-zenekar. 7.50. Zongoraverseny. 8.20. Dalhangverseny. 10.00. Werba-zenekar. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 12.45. Déli zene. 7.00. Esti zene. 7.30. Gitárzene. 8.30. Zongoraverseny. 9.00. Granichstaedten: Orlov — operett-részletek. 10.20. Seta Európán át. — Berlin. 4.30. Zenekari hangverseny. 8.40. Hangverseny német romantikusok műveiből. Majd 12.30-ig: Táncczene. — Frankfurt. 10.00 Schubert-szimfonia. 11.40. Táncczene. — Kassa. 11.30. Gramofon. 2.30. Rádiózenekar. 5.00. Jazz. — Leipzig. 4.30.

Délutáni zene. 7.30. Harmonikaverseny. 8.00. Tárkaest. 10.00. Táncczene. — Lemberg. 5.10. Zongora és hegedűverseny. 11.00. Vidám zene. — London Regional. 4.45. Oorgnájatek. 5.15. Táncczene. 6.25. Kvintett. 7.30. Kamarazene. 8.45. Hangjáték. 10.35. Táncczene. — Róma. 5.00. Zenekari verseny. 10.10. Gramofon. 9.00. Ponchielli Gioconda című operája. — Varsó. 11.00. A Wilson-szobor-leltározást-ünnepélye. 7.10. Gramofon. 8.15. Könnyű zene. 10.30. Chopin-művek. 11.00. Táncczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.